

HAUGESUND KOMMUNALE PENSJONSKASSE

ÅRSMELDING 21

Heidi Sunde

Administrerende direktør

Medlemmene først - tilgjengelighet og service

Da jeg skrev oppsummeringen min til årsmeldingen for 2020 i januar 2021 hadde jeg et håp om at 2021 skulle bli et år som ble mindre påvirket av covid og hvor samfunnet gikk tilbake til normalen. Nå har det vist seg at også 2021 har gitt oss som servicebedrift og finansforvalter noen utfordringer med et nedstengt samfunn langt ut på våren, nye covid varianter og ny nedstenging på slutten av året.

For oss i HKP har 2021 langt fra kun vært preget av koronapandemien. Vi har lagt bak oss et år med mange spennende endringer. Vi har hatt flere pensjonsreguleringer, økning i antall pensjonister, flere nye og omfattende regulatoriske krav, fått på plass en rekke strategier, nye ESG retningslinjer og hatt store endringer i det finansielle markedet. Uansett hvilke ytre faktorer som påvirker vårt arbeid har og vil vårt fremste fokus være tilfredsstillende service både til våre medlemmer og sponsorer. Vi har i periodene med nedstengt samfunn tilbudt våre medlemmer personlige oppfølgingsmøter både via Teams og telefon, og våre sponsorer har fått service og oppfølging tilpasset eget ønske. For oss er det viktig at medlemmene får god og riktig veiledning uansett hvilken situasjon en er i og vår medlemsservice skal være tilpasset hvert enkelt medlem.

Forvaltning av midler

HKP er først og fremst en servicebedrift, men vi forvalter også medlemmenes fremtidige pensjonsmidler. Ved årets slutt hadde HKP rundt tre og en halv milliard kroner til forvaltning. HKP har et overordnet mål om å være den foretrukne leverandør av offentlig tjenstepensjonsordning for Haugesund kommune og tilknyttede virksomheter. For å oppnå dette er det viktig å være konkurransedyktig på avkastning og kostnader. I 2021 fikk HKP en verdijustert avkastning på 7,2 prosent og en bokført avkastning på 4,7 prosent. Med denne avkastningen som er langt over garantert rente har vi overskudd vi kan tilbakebetale til arbeidsgiverne. I 2021 tilbakeførte vi 48,2 millioner til våre arbeidsgivere. Avkastningen over tid står seg godt i konkurranse med andre tilbydere av offentlig tjenstepensjon. Godt finansresultat bidrar indirekte til

høyere tjenester hos kommunen og de foretakene som har pensjonsforsikring hos oss, og det bidrar til å styrke pensjonskassens soliditet. Godt finansresultat i pensjonskassen medfører lavere pensjonsinnbetaling for arbeidsgiverne og vil igjen gi økte midler til tjenesteyting.

2021 startet med uro på børsene, men ble et godt år i finansmarkedene. Dette til tross for at året var preget av mye bekymring rundt corona, flaskehalser i økonomien, inflasjon, kraftig prisoppgang for råvarer, stigende renter og frykt rundt redusert likviditet fra sentralbanker. Sterk, og mye sterkere enn ventet, inntjeningsvekst sammen med et solid makroøkonomisk miljø er hovedårsaken til at aksjer likevel steg med mer enn 20 prosent i mange utviklede markeder i fjor. Et av de store temaene i 2021 har vært tautrekkingen mellom vekst- og verdiaksjer hvor verdiaksjer for første gang siden 2016 fikk høyere avkastning enn vekstaksjer. Vi gikk inn i 2021 med «all time low» på renter, kredittspreader på lave nivåer og utsikter til reversering av sentralbankenes svært ekspansive pengepolitikk. Økt inflasjon har blitt en mye diskutert faktor gjennom 2021 og har medført økte renter. De lange rentene har økt mye, men og de korte rentene, spesielt i Norge og USA. Kredittspreadene har holdt seg stabile gjennom året godt hjulpet av økonomisk vekst og sentralbankenes tiltak. Når rentene stiger kraftig, taper en på lang binding (durasjon). Dette er grunnen til negativ avkastning for noen av våre obligasjonsfond i 2021.

Når en ser på alle faktorene som påvirker finansmarkedene og avkastningen på kort sikt ser en hvor viktig det er å ha en langsiktig og gjennomtenkt strategi for de investeringene pensjonskassen gjør. En langsiktig tilnærming til kapitalforvaltning med en portefølje av fond, eiendommer og obligasjoner som er eiendeler med god kvalitet, skaper trygghet for at verdiene vil stige over tid til tross for kortsiktig markedsuro. Vi har over tid brukt de gode årene til å bygge soliditet. God soliditet gjør oss blant annet i stand til å møte fall og «stå støtt» gjennom markedsfall.

Service til medlemmene

Fra 1.1.2020 ble ny offentlig tjenstepensjon innført for alle som er født i 1963 og senere. Tidligere opptjening er selvsagt også med som en del av den fremtidige pensjonen, men pensjon opptjent før 1.1.2020 beregnes på en annen måte enn etter 1.1.2020 for denne medlemsgruppen. Dette er en stor endring for våre medlemmer, men også for arbeidsgiverne og oss i pensjonskassen. Det nye regelverket er lagt opp slik at pensjonen blir bedre jo lenger du står i jobb. I den nye ordningen kan medlemmer kombinere jobb og pensjon uten avkortning på pensjonen.

Nytt og gammelt regelverk vil eksistere side om side i lang tid og vil komplisere offentlig tjenstepensjon ytterligere. Vi er godt forberedt og mener at det å ha en lokal pensjonskasse vil være et fortrinn både for medlemmer og arbeidsgivere. Det er lett for oss å kunne være nær og gi trygghet i fremtidige pensjonsvalg og ekstra service til arbeidsgiverne. Informasjon om offentlig tjenstepensjon er stadig mer etterspurt både som følge av kompleksiteten i regelverket, men også på grunn av større fokus på pensjon i samfunnet generelt. Den som skal planlegge livet som pensjonist blir stilt overfor en rekke økonomiske, så vel som personlige valg. De store regelverksendringene skaper betydelige utfordringer for å sikre våre medlemmer kunnskap og nødvendige forutsetninger til å forstå hva offentlig tjenstepensjon er, og hva en kan forvente å få utbetalt som pensjonist.

Informasjon

For oss er det et ønske å nå ut til alle våre medlemmer i alle aldre med informasjon. Etter at ny offentlig tjenstepensjon ble innført er det særlig viktig at de unge får et bevisst forhold til konsekvensene de valgene de gjør i ung alder får for pensjonen. For å nå de unge må vi tilpasse vår kommunikasjon til denne aldersgruppen. Vi må og tilpasse kommunikasjonen til andre arbeidstakere som er i jobb, de som nærmer seg pensjonsalder og alderspensjonistene. Gjennom møter med medlemmer og tilbakemeldinger får vi innsikt i hvilke

utfordringer medlemmene våre står overfor når de søker kunnskap og informasjon. For å nå ut med nødvendig informasjon, trenger vi gode brukervennlige systemer og kanaler. Vi har utviklet ny nettside og har korte innlegg på Facebook i tillegg til medlemsportalen og brever vi sender medlemmene. Vi har og laget korte filmsnutter og noe lengre videoer om pensjon som et supplement til tekstinformasjon. Vi erfarer at det fortsatt er et stort ønske hos mange av våre medlemmer å kunne snakke med oss direkte, enten via telefon eller møte, i motsetning til å bare få informasjon via selvbetjeningsløsninger, e-post, nettsider og Facebook. Andre igjen ønsker å være mer selvhjulpnet og ønsker effektive digitale løsninger. Vi ønsker å tilby våre medlemmer det de foretrekker. HKP vil jobbe videre med digitale selvbetjente løsninger som mange av våre yngre medlemmer foretrekker og fokusere på enkelt og forståelig språk.

Samfunnsansvar og ansvarlige investeringer

Sosialt ansvarlige investeringer representerer en strukturell endring i samfunnet der ESG og bærekraft blir normalen. De siste årene har søkelyset på ESG investeringer økt kraftig. I løpet av 2021 har en tatt nye steg, godt hjulpet av COP26 i Glasgow på slutten av året. Nå har det blitt en forventning blant investorer at både selskaper og forvaltere tar dette seriøst. Dette påvirker også vår pensjonskasse. EUs taksonomi over bærekraftige økonomiske aktiviteter ble formelt vedtatt i mai 2021. Forordningen stiller klare krav til klassifisering og rapportering av parametere som dekker miljø, sosiale forhold og eierstyring (ESG).

Vi i HKP har lenge hatt ESG krav for våre investeringer. I 2021 har vi jobbet mye med styringsdokument og egne retningslinjer for hvordan vi skal arbeide med ansvarlighet i kapitalforvaltningen og tilse at forvaltningen skjer i samsvar med våre overordnede mål for samfunnsansvar og våre verdier. Vi har lagt vekt på balanse mellom positivt bidrag til verdensutviklingen og mål for avkastning og finansiell risiko hvor FNs bærekraftsmål og Parisavtalen er retningsgivende for pensjonskassens definisjon av positiv verdensutvikling.

HKP vil samarbeide med våre arbeidsgivere i vårt ESG arbeid og samfunnsansvaret skal balanseres slik at pensjonspremiene som innbetales blir forutsigbare og ikke unødvendig høye. HKP skal sammen med andre pensjonskasser og finansielle aktører fremover rapportere på klimarisiko. Vi har startet arbeidet for å se på hensiktsmessig, nyttig og informativ rapportering til våre interessenter.

Fremover

Covid med varianten omikron preger fremdeles hverdagen vår, men samfunnet har åpnet opp. Det er hyggelig å igjen kunne møte våre medlemmer fysisk. Vi vil alltid se etter bedre og enklere løsninger for våre medlemmer i tillegg til enkelt og forståelig språk i vår kommunikasjon. HKP vil fremover integrere og være bevisst sitt samfunnsansvar. HKP nærmer seg 3,5 milliarder i forvaltningskapital. Vi har et ansvar overfor våre forsikringstakere og medlemmer, og vi skal overfor dem vise at vi er en bevisst forvalter av pensjonsmidlene og hvilket klimaavtrykket våre investeringer gir.

En av de viktigste ressursene for å oppnå våre mål, være nær, gi våre medlemmer god service og leve opp til «trygghet for deg og din familie» er de dyktige medarbeiderne i pensjonskassen. I lange perioder av 2021 har de arbeidet fra hjemmekontor. Medarbeidernes genuine interesse i å være der for medlemmene og deres endringskompetanse har medført at HKP lever opp til sine mål også i tider med sosial nedstengning og store endringer i rammebetingelser.

Ved inngangen til 2022 er den økonomiske situasjonen mildt sagt uoversiktlig. Verden preges av skyhøye energipriser, forstyrrelser i fraktmarkedene, Ukraina/Russland krisen og ikke minst nye koronabølger og -mutasjoner etter at vi en liten stund trodde vi endelig kunne leve nesten normalt igjen. Likevel går det nå veldig godt i norsk økonomi. I 2021 var det en vekst i verdiskapningen på hele fire prosent. Prognosemakerne tror på en like høy vekst i 2022, men er langt fra skråsikre. Planlagte renteøkninger kan gi lavere boligpriser, og høyere inflasjon og politisk uro fører fort til fall i aksjemarkedene og krevende lønnsoppgjør i bedriftene.

Det eneste en vel kan si om fremtiden er at den er høyst usikker. Jeg tror og håper på at det blir et godt år for våre medlemmer og arbeidsgivere som har pensjonsforsikringen hos HKP.

Vi ønsker med årsmeldingen at medlemmer, virksomhetene og andre kan finne nyttig informasjon om pensjonskassens virksomhet. I årets årsmelding har vi en bildeserie med rolige motiver fra naturen i nærområdet vårt.

Heidi Sunde

Administrerende direktør

Nøkkeltall

Tall i kr 1 000	2021	2020	2019
Netto pensjonskostnader	86 738	78 336	73 099
Premieinntekter	219 124	127 910	166 558

Kapital

Total forvaltningskapital	3 425 358	3 164 433	2 888 447
---------------------------	-----------	-----------	-----------

FORHOLDSTALL

Verdijustert avkastning	7,20 %	8,30 %	10,00 %
Bokført avkastning	4,80 %	3,20 %	3,50 %
Driftskostnader / gj.snittlig forv.kapital	0,35 %	0,32 %	0,38 %
Arbeidsgivers premiesats	10,10 %	10,15 %	10,00 %

Pensjonister og medlemmer

Alder	1 162	1 081	1 018
AFP og tidlig pensjon	138	147	129
Ektefelle- og barnepensjon	160	155	144
Uførepensjon	490	477	463
Sum pensjonister	1 950	1 860	1 754
Aktive medlemmer	2 546	2 563	2 664
Fratrådte medlemmer <3 år	5 087	5 136	4 755
Fratrådte medlemmer >3 år	1 698	1 172	1 093
Sum medlemmer	9 331	8 871	8 512
Antall medlemmer totalt	11 281	10 731	10 266

Risiko

Solvensmargin	358 %	376 %	369 %
Solvenskapitaldekning	183 %	181 %	180 %

1) Verdijustert avkastning* inkluderer også verdiendringer i anleggsporteføljen.

2) Oppsatte med rettigheter (fripoliser) har 3 års medlems tid eller mer.

Oppsatte uten rettigheter har mindre enn 3 års medlems tid.

Formål og overordnet strategi

Formål

Haugesund kommunale pensjonskasse (HKP) sin målsetning er å være et konkurransedyktig pensjonsalternativ for Haugesund kommune og virksomheter med nær tilknytning til Haugesund kommune. HKP har også et overordnet mål om å utbetale rett pensjon til rett tid i henhold til gjeldende regelverk. Dette skal oppnås ved høy faglig kompetanse og serviceinnstilling, god risikojustert kapitalavkastning og effektiv administrasjon.

HKP sin overordnede verdi – trygghet for deg og din familie – skal ligge til grunn for alle aktiviteter og beslutninger i pensjonskassen. Medlemmer, kommunen og foretak med pensjonsordning i HKP skal kjenne oss igjen på dette verdisetet. Dette innebærer blant annet at HKP skal være en ryddig og forutsigbar leverandør av tjenestepensjon. Medlemmene våre skal kunne stole på oss og være trygge på at de får rett pensjon til rett tid.

Kommunen og foretakene skal kjenne oss igjen på grundig forarbeid når det gjelder vår leveranse som blant annet omfatter premiefakturer, innkalling av egenkapitalinnskudd, kontoutskrifter, beregning av pensjonskostnader og god informasjon. Det er hensynet til god service som er førende i HKP sin virksomhet og som danner grunnlaget for de målsetningene som er nedfelt i den overordnede strategien.

Overordnet strategi

Haugesund kommunale pensjonskasse har følgende overordnede strategi:

Foretrukken leverandør - Pensjonskassen skal være Haugesund kommune og tilknyttede virksomheters foretrukne pensjonsleverandør. HKP skal bistå kommunen i forhold til pensjonsfaglige spørsmål, og sørge for at de mottar relevant informasjon og bistand. HKP forplikter seg til å levere avtalte pensjonsprodukter i samsvar med inngåtte avtaler og gjeldende regler til rett tid og med rimelig bruk av ressurser.

Nær og tilgjengelig - HKP skal være tilgjengelig og sette medlemmene i fokus ved å tilby profesjonell og personlig veiledning. HKP skal sikre at medlemmenes rettigheter blir ivarettatt.

Konkurransedyktig avkastning - HKP skal forvalte pensjonskassens midler på en enkel, oversiktlig og sikker måte for å oppnå konkurransedyktig avkastning. HKPs risikoeksponering skal være i samsvar med pensjonskassens tåleevne og styrets vedtatte retningslinjer.

Balansert risiko - HKP skal til enhver tid ha oversikt over sin risikoeksponering og utnytte risikobærende evne for å oppnå høy avkastning. Egenkapitalen og reservekapitalen må være høy slik at arbeidsgivers tilskudd til pensjon blir lavest mulig over tid. Styrets fastsatte risikomål skal ivareta ønske om høy risikojustert avkastning og ønske om å gi arbeidsgiverne lavest mulig tilskudd til pensjon over tid.

Høy kompetanse og kvalitet - HKPs ansatte skal ha høy kompetanse og kvalitet på sin tjeneste for å ivareta arbeidsgiverne og medlemmene. Pensjonskassens rådgivere er pensjonskassens viktigste fortrinn når det gjelder å ivareta medlemmenes interesser.

Virksomheten

HKP ble opprettet i 1919 av Haugesund bystyre og har som formål å yte pensjon til medlemmene og andre pensjonsberettigede i henhold til gjeldende regelverk om offentlig tjenstepensjon. Pensjonskassen utbetaler AFP, alderspensjon og uførepensjoner til medlemmene – og ektefelle- og barnepensjon til deres etterlatte.

Pensjonskassen er en selvstendig juridisk enhet og er underlagt det samme regelverket som gjelder for finans- og forsikringsbransjen. Midlene holdes atskilt fra kommunen og de andre virksomhetene som har pensjonsordning i HKP. Pensjonskassen sin formue eller inntekt kan ikke under noen omstendighet tilfalle kommunen eller de andre virksomhetene og hefter ikke for deres forpliktelser.

Pensjonskassen står under tilsyn av Finanstilsynet.

HKP er pliktig pensjonsordning for ansatte i Haugesund kommune, med unntak av sykepleiere som har lovpålagt pensjonsordning i Kommunal Landspensjonskasse (KLP) og undervisningspersonale som har lovpålagt medlemskap i Statens Pensjonskasse (SPK).

HKP tilbyr også pensjonsordning til virksomheter med nær tilknytning til Haugesund kommune. I 2021 hadde følgende virksomheter pensjonsordning i HKP i tillegg til Haugesund kommune:

- @ Haugesund kirkelige fellesråd
- @ Haugesund kommunale pensjonskasse
- @ Haugesund Kino & Konserthus KF
- @ Haugaland Vekst IKS
- @ Haugesund Parkering Drift AS
- @ Karmsund Havn IKS
- @ Uni-K AS
- @ Stiftelsen Haugesjøen

Konsesjon

HKP har konsesjon av Finanstilsynet til å drive virksomhet som kommunal pensjonskasse.

Ledelse

Det følger av aktuell lovning at HKP skal ledes av et eget styre som også er pensjonskassens øverste organ.

Styret består av fem medlemmer og fem varamedlemmer. Pensjonskassen følger samme valgperiode som kommunevalget. I 2021 består styret av to kvinner og tre menn.

Tre av medlemmene og tre av vararepresentantene er utpekt av kommunestyret. To av styremedlemmene og to av vararepresentantene er oppnevnt av medlemmene og utpekt av arbeidstakerorganisasjonene. Kommunen har på denne måten avgjørende innflytelse på HKP sin virksomhet ved at de gjennom styret kan påvirke strategien, driften og HKP sine disposisjoner.

Kommunen, sammen med de andre foretakene, eier hele grunnkapitalen i HKP og blir eier av opptjent egenkapital i samme forhold. Skillet mellom kollektivporteføljen og selskapsporteføljen får dermed kun betydning for HKP sin soliditetsutvikling, og det er ingen interesse-motsetning mellom medlemmer og eiere i en pensjonskasse.

Styrets sammensetning fra 1.1.2021 – 31.12.2021 var som følger:

Oppnevnt av bystyret

Styrets leder

Johanne Øveraas (AP)

Styrets nestleder

Øyvind Lie
(Uavhengig medlem)

Styremedlem

Johannes Alne (SP)

Varamedlem

1. Marianne Eidesvik (H)
2. Heidi Synnøve Nymann (A)
3. Runar Areklett (Uavhengig varamedlem)

Utpekt av arbeidstaker- organisasjonene

Gisle Stødle
Anne Britt Rossehaug

Varamedlem

1. Trygve Gunnarshaug
2. Rita Leinan

Styresammensetningen fra og med 1.1.2021 tilfredsstiller krav til kjønnsfordeling gitt i finansforetaksloven §8-4 og allmennaksjeloven §6-11 a. Pensjonskassen har ved årets utgang valgt å ikke inngå noen ansvarsforsikring for styrets medlemmer eller daglig leder.

Det er avholdt åtte ordinære styremøter i 2021. Styret har behandlet 56 ordinære saker og det er lagt frem 33 referatsaker og 7 orienteringssaker.

Foto: Haakon Nordvik

Administrasjonen, fra venstre: Pål Moltubakk Lilleaas Ørstavik, Nina Vikse, Heidi Sunde, Unni Bakken Nilsen, Monica Skaar, Siri Vikse.

Administrasjon

I 2021 har administrasjonen fem heltidsansatte og en deltidsansatt. Alle ansatte har pensjonsordning gjennom pensjonskassen. Pensjonskassens ansatte har bred og variert bakgrunn fra bank, NAV, regnskap, offentlig sektor, pensjonskasser, revisjon og risikostyring.

Alle pensjonskassens funksjoner er adskilt fra kommunens virksomhet. HKP dekker egne kostnader til drift og forvaltning.

Administrasjonskostnadene i HKP er i 2021 noe høyere enn året før. Dette skyldes først og fremst tilpasninger til det nye EU-direktivet, IORP II. De nye regulatoriske kravene har økt krav til virksomhetsstyring, håndtering av risiko og informasjon til våre medlemmer. Vi er nøkterne og svært kostnadsbevisste. Driftskostnader i forhold til forvaltningskapital er redusert de senere årene, men økte noe i 2021. Økningen fra 0,32 prosent i 2020 til 0,35 prosent i 2021 skyldes foruten økte regulatoriske krav endret bokføring av forvaltningskostnader som i seg selv utgjør 0,3 prosent økning. Det å ha lav administrasjonskostnad gir besparelse for kommunen og foretakene i form av en

lav administrasjonspremie. Pensjonskassen beregner alle pensjoner selv.

Vi mener at vi kan yte bedre service både til medlemmene og sponsorene ved å ha kompetansen internt. HKP har følgende samarbeidspartnere:

Gabler AS

- 🔗 Fagsystem pensjon (Kompas)
- 🔗 Medlemsportal

Difi/Digi

- 🔗 Utsendelse av post

Mercer

- 🔗 Finansrådgivning
- 🔗 Porteføljeovervåking (compliance)
- 🔗 Stresstesting
- 🔗 Månedrapportering
- 🔗 Risikoanalyse og overvåking
- 🔗 Scenarioanalyser

Deloitte

- 🔗 Ekstern revisjon
- 🔗 Ansvarlig revisor Knut Terje Fagerland

PWC

- ☎ Intern revisjon
- ☎ Partner Henrik Flygind og direktør Phil Knight

KLP forsikringstjenester AS

- ☎ Aktuærtjenester
- ☎ Ansvarshavende aktuar Arnfinn Osmundsvaag
- ☎ Reservering og premiefastsetting
- ☎ Analyse og rapportering

StaccEscali

- ☎ Avslutnings- og rapporteringssystem regnskap

Haugesund kommune

- ☎ IKT-tjenester og innkjøpssamarbeid

SR-bank

- ☎ Hovedbankforbindelse

Erik Stenby Hauge

- ☎ Rådgivende lege i uføresaker

Beazley i Lloyds-gruppen

- ☎ Reassuranseavtale

HKP kjøper IKT-tjenester, tilgang til regnskap- og lønnsprogrammet Agresso og arkiv- og møteprogrammet Acos fra Haugesund kommune. HKP hører under Finanstilsynets tilsynsområde. Trygderetten er ankeinstans for pensjonsfaglige vedtak.

HKP er medlem av Pensjonskasseforeningen som er en interesse- og medlemsorganisasjon for private og kommunale pensjonskasser. I tillegg er HKP medlem av arbeidsgiverorganisasjonen Samfunnsbedriftene og Næringsforeningen Haugalandet.

Arbeidsmiljø og likestilling

Styret anser arbeidsmiljøet i HKP som godt. Det er ikke registrert skader eller ulykker i 2021. Sykefraværet er i 2021 på 1,2, noe som er et akseptabelt nivå. Sykefraværet som er registrert er ikke relatert til forhold på jobben. I administrasjonen er det fem kvinner og en mann.

Samfunnsansvar

Pensjonskassens grunnleggende samfunnsansvar er å gi rett pensjon til rett person til rett tid og med god service til våre medlemmer og sponsorer. Pensjonskassen skal også forvalte kapitalen på en måte som gir god balanse mellom avkastning og risiko, slik at pensjonspremien som innbetales fra virksomhetene er forutsigbar, men ikke unødvendig høy. Lave og forutsigbare pensjonspremier er for kommunen og foretakene en forutsetning for god drift og budsjetter som gir rom for best mulige tjenester.

Alle ansatte i HKP og de som handler på vegne av HKP, skal opptre i samsvar med allmenne etiske normer og gjeldende lovverk. HKP sine etiske retningslinjer, vedtatt av styret, er en integrert del av vårt arbeid på alle områder. HKP ønsker å ta et samfunnsansvar og ha et bevisst forhold til miljø og bærekraft.

Miljø og bærekraft – ESG

Vi er på vei mot en mer bærekraftig verden. Sammen med mange andre land har Norge i Parisavtalen meldt inn forpliktende kutt av klimagasser. Klimaplanen vil og har fått betydning for samfunn, næringsliv og bedrifter.

Forordningene, bedre kjent som 'taksonomiforordningen' og 'ESG offentliggjøringsforordningen', har vært dominerende temaer i markedet både i 2020 og 2021 ettersom de allerede er iverksatt i EU. EU-kommisjonen la sommeren 2021 frem en ny strategi for bærekraftig finans og et forslag til ny europeisk standard for grønne obligasjoner. Samtidig vedtok Kommisjonen endelige nivå 2-regler om taksonomiforordningens artikkel 8, som krever at finansielle og ikke-finansielle selskaper rapporterer til offentligheten om sin "taksonomi-prestasjon". Formålet er å skyve kapital i retning av bærekraftige økonomiske aktiviteter og bidra til å nå EUs mål om karbonnøytralitet innen 2050. Stortinget vedtok i desember 2021 ny lov om bærekraftige opplysninger i finanssektoren. Loven gir blant annet nye krav til offentliggjøring av informasjon og rapportering om bærekraft. Kravene treffer de fleste aktører i finansmarkedet, spesielt fondsforvaltere, men også regulerte investorer, herunder pensjonskasser.

Loven markerer en ny æra for ESG, som tidligere har vært fullstendig ikke-regulert, men som nå kommer inn i finanslovgivningen. Dette er bare starten og det er forventet en rekke lovendringer om ESG fremover.

Som investor har HKP en viktig rolle gjennom å flytte kapital i retning av selskaper med planer og ambisjoner som tar inn over seg hvordan ny teknologi og endret adferd påvirker deres marked.

Styret i HKP har i 2021 hatt søkelys på pensjonskassens arbeid med ansvarlighet i kapitalforvaltningen, og har tydelige ambisjoner innen miljø og bærekraft. Investeringene skal søke selskaper som presterer godt finansielt og samtidig bidrar til måloppnåelse av globale rammeverk som FNs bærekraftsmål og Parisavtalen. Forhold knyttet til ESG i investeringsbeslutninger og prosesser, anses som en del av pensjonskassens alminnelige samfunnsansvar, så vel som ansvar overfor sponsor og medlemmer. Styret i HKP anerkjenner det store ansvaret pensjonskassen har som kapitaleier ovenfor verdenssamfunnet og verdensutviklingen. I tillegg mener styret at forhold knyttet til ESG vil ha betydning for både avkastning og finansiell risiko i pensjonskassens investeringshorisont, og er derfor viktige faktorer i god kapitalforvaltning. ESG i kapitalforvaltningen er med på å støtte opp mot det overordnede målet om «å maksimere avkastningen gitt den risiko HKP ønsker å ta, hensyntatt den evne en har til å ta risiko».

Styret har vedtatt egne retningslinjer for ESG. De overordnede målene for ansvarlige investeringer i HKP er:

Pensjonskassen skal etterstrebe balanse mellom positivt bidrag til verdensutviklingen og mål for avkastning og finansiell risiko.

FNs bærekraftsmål (2015) og Parisavtalen (2015) anses som retningsgivende for vår definisjon av positiv verdensutvikling.

Vi skal på en hensiktsmessig måte integrere hensyn knyttet til ESG i våre investeringsbeslutninger og prosesser.

Miljømessige forhold, sosiale forhold og forhold knyttet til selskapsstyring anses som like vesentlige for pensjonskassens avkastning, risiko og samfunnsansvar. Integrasjonen av disse i våre egne prosesser skal gradvis økes i takt med egen kompetanse og øvrig markedspraksis.

Våre forvaltere skal til enhver tid integrere hensyn knyttet til ESG i sine investeringsbeslutninger og prosesser, samt i sin eierskapsutøvelse.

Det er våre kapitalforvaltere som avgjør porteføljennhold og fører den direkte dialogen med underliggende selskaper. Det er pensjonskassens ansvar å velge forvaltere som har gode prosesser for ESG-integrasjon og eierskapsutøvelse på våre vegne.

Det skal ikke investeres i selskap som er ekskludert av Statens Pensjonsfond Utland.

Forvaltningen av HKPs midler skal følge de etiske kriteriene som til enhver tid er valgt av Finansdepartementet for forvaltningen av Statens Pensjonsfond Utland. Selskaper ekskluderes fra investeringsuniverset ved brudd på de fastlagte kriteriene. Det kan investeres i oppstrøms energiaksjer som er utelatt av investeringsuniverset til Statens pensjonsfond Utland for å redusere Statens samlede eksponering til olje.

Forsikringsvirksomheten

Forsikringsvirksomheten er kjernevirksomheten til HKP. Det viktigste grunnlaget for strategisk utvikling og planlegging på dette området er fornøyde medlemmer og sponsorer.

HKP leverer offentlig tjenstepensjon. Pensjonsordningen i kommunal sektor er tariffestet.

Pensjon er et komplekst regelverksområde og med nye regler for samordning, samt ny offentlig tjenstepensjon fra 01.01.2020, økes kompleksiteten ytterligere. Det blir flere valgmuligheter, flere ulike regelverk og mye ulik informasjon blant annet i media. For HKP er derfor medlemsservice i form av informasjonsmøter, veiledningstimer og tilbud om seniordag til våre medlemmer viktig. I tillegg er viktige informasjonskanaler nettsiden vår og Facebook. Med normal åpningstid på kontoret og god tilgjengelighet pr telefon og e-post, er tilbudet for rådgivning svært godt.

Frem til 31.12.2019 var vedtektene oppført i vedlegg 5 i Hovedtariffavtalen. Fra 1.1.2020 er vedtektene oppført i SGS 2020 Pensjonsordninger.

HKP er, sammen med SPK, KLP og de andre offentlige pensjonsordningene, medlem av Overføringsavtalen. Avtalen sikrer at arbeidstakere som har vært medlem i flere offentlige pensjonsordninger får pensjon fra siste ordning, som om de hele tiden hadde vært medlem av en og samme ordning. Overføringsavtalen har også etablert sikringsordning for opptjente pensjonsrettigheter hos arbeidsgivere som opphører.

Pensjonsytelsene

HKP utbetaler avtalefestet pensjon (AFP), alderspensjon og uførepensjon til sine medlemmer. Ved død utbetales ektefelle- og barnepensjon til medlemmets etterlatte.

Tjenstepensjonen utbetales livsvarig med like regler for kvinner og menn. Pensjonen reguleres på samme måte som ytelsene i folketrygden og levealder justeres fra 67 år.

Et medlemskap i en offentlig tjenstepensjonsordning gir økonomisk trygghet om en blir ufør og må redusere sin stilling fullt eller delvis i en periode eller helt frem til pensjonsalder. I tillegg til å få utbetalt midlertidig- eller varig uførepensjon fra HKP fortsetter opptjening av alderspensjon for den stillingsdelen det utbetales uførepensjon for frem til pensjonsalder 67 år eller stillingens aldersgrense, avhengig av hva som kommer først.

AFP er en tariffbestemt ytelse som administreres av HKP på vegne av arbeidsgiver. Ordningen finansieres i sin helhet av arbeidsgiver. Siden den enkelte selv kan velge om de vil ta ut AFP eller ikke, er ytelsen ikke forsikringsbar. AFP beregnes og utbetales av HKP, mot kvartalsvis refusjon fra arbeidsgiver.

Frem til og med 31.12.2019 var offentlige tjenstepensjon (alderspensjon) en ren bruttoordning med fast 66 prosent ytelsesplan. Fra 1.1.2020 ble det innført en ny offentlig tjenstepensjonsordning, kalt påslagsordningen. Påslagsordningen gjelder for medlemmer født i 1963 eller senere. Bruttoordningen gjelder fortsatt fullt ut for medlemmer født før 1963.

Tjenstepensjonsordningen til og med 31.12.2019 - bruttoordningen

Ved full opptjening i offentlig tjenstepensjonsordning (30 år – 40 år) gir bruttordningen en samlet alderspensjon fra folketrygden og offentlig tjenstepensjonsordning på 66 prosent av pensjonsgrunnlaget. 66 prosent garantien er før levealdersjustering. Årskull til og med 1958 får et garanti tillegg slik at de også oppnår 66 prosent samlet pensjon etter levealdersjustering. Årskullene 1959-1962 får en andel av garantien, mens årskull fra 1963 ikke har garantitillegg.

Alderspensjon fra bruttoordningen kan innvilges fra oppnådd aldersgrense eller fra fylte 67 år. Dersom medlemmet oppfyller «85-års regelen» kan alderspensjon innvilges inntil tre år før aldersgrensen. Alderspensjon avkortes for ordinær inntekt i offentlig sektor.

Medlemmer født før 1963 kan ha rett til AFP fra 62 til 67 år dersom vilkårene for dette er oppfylt. AFP fra 62 år og frem til 65 år beregnes ut fra opptjening i folketrygden. Fra 65 år kan AFP beregnes ut fra opptjening i offentlig tjenestepensjonsordning. AFP kan ikke kombineres med alderspensjon.

Medlemmer som fratrer stillingen, uten direkte overgang til pensjon meldes ut av tjenestepensjonsordningen. Medlemmet har rett til fremtidig pensjon fra bruttoordningen (oppsatt rett) dersom det har mistet tre års samlet medlemskap.

Ny offentlig tjenestepensjon fra 1.1.2020 – påslagsordningen

Partene i offentlig sektor avtalte 3. mars 2018 en omlegging av den offentlige tjenestepensjonsordningen. Avtalen ble fulgt opp av et lovvedtak i Stortinget i juni 2019. Omleggingen innebærer at den offentlige tjenestepensjonsordningen blir bedre tilpasset folketrygden og AFP i privat sektor. Det vil lønne seg for offentlig ansatte å jobbe lenger, og det skal legges til rette for at det også blir lettere å bytte jobb mellom offentlig og privat sektor.

Det nye regelverket omfatter alderspensjon og AFP og gjelder for ansatte i offentlig sektor som er født i 1963 eller senere. Alderspensjon fra den nye ordningen skal beregnes uavhengig av folketrygden og har derfor fått navnet påslagsordningen. Opptjening i påslagsordningen startet 1. januar 2020.

Alle år i arbeid i offentlig sektor frem til 75 år gir opptjening til alderspensjon. Medlemmet kan starte uttak av fleksibel alderspensjon fra 62 år. Pensjonen blir ikke avkortet for arbeidsinntekt. Medlemmet må senest starte uttak ved 75 år. Jo senere uttaket starter jo høyere blir årlig pensjon.

AFP gis som livsvarig tillegg til alderspensjon, og er bygget opp etter samme prinsipper som AFP i privat sektor. Medlemmet skal kunne beholde AFP-rettighetene dersom medlemmet bytter jobb mellom offentlig og privat sektor.

Partene i privat sektor skal reforhandle AFP-ordningen. Dersom disse forhandlingene medfører at AFP i privat sektor blir endret, vil dette også kunne få følger for AFP-ordningen i offentlig sektor. Det er derfor ikke vedtatt endelige regler for den nye offentlige AFP-ordningen.

Medlemmer som var i arbeid pr 1.1.2020 født i 1963 eller senere er meldt ut av bruttoordningen og inn i påslagsordningen fra 1.1.2020. Medlemmene har fått en oppsatt rett til alderspensjon fra bruttoordningen for opptjening til og med 31.12.2019. Medlemmer som har opptjening i offentlig tjenestepensjonsordning både før og etter 1.1.2020 vil dermed få deler av sin samlede alderspensjon beregnet fra den oppsatte retten i bruttoordningen og deler fra den nye påslagsordningen.

Det kreves minst tre års medlemskap i bruttoordningen og påslagsordningen til sammen for at medlemmet skal ha rett til alderspensjon fra bruttoordningen. For å ha rett til alderspensjon fra påslagsordningen kreves ett års medlemskap.

Premier

Medlemspremien er tariffestet til to prosent og var for 2021 MNOK 17,9.

Arbeidsgivertilskuddet i 2021 var 10,10 prosent. Innbetalt arbeidsgiverpremie i 2021 var MNOK 201,3 mot MNOK 110,9 i 2020. Forskjellen skyldes langt høyere reguleringspremie i 2021 på grunn av svært høy regulering av løpende pensjon og et godt lønnsoppgjør i 2021. Stortinget vedtok nytt reguleringsprinsipp fra 1.5.2021. I tillegg ble det vedtatt kompensasjon for verditap i pensjonene fra 1.5.2020.

Reguleringspremie i 2021 var MNOK 103 mot MNOK 24 i 2020. Reguleringspremien går til å dekke årets økning av grunnbeløp og lønnsvekst på premiereserve.

Rentegarantipremien var for 2021 0,03 prosent av premiereserven som tilsvarer MNOK 0,7.

Medlemskap, medlemmer og pensjoner

Medlemmene i HKP fordeler seg på tre kategorier: Aktive medlemmer – de som i dag jobber i Haugesund kommune eller en av de andre åtte arbeidsgiverne, tidligere medlemmer – de som har avsluttet sitt arbeidsforhold, og pensjonistene – de som mottar pensjon etter å ha vært i jobb ved en eller flere av våre ni arbeidsgivere. Medlemskap i en pensjonsordning er obligatorisk for alle arbeidstakerne i medlemsforetakene. Ansatte i foretakene meldes inn i pensjonskassen uavhengig av stillingsstørrelse eller om vedkommende er fast eller midlertidig ansatt.

Folkevalgte som har verv med fast årshonorar over 1G blir automatisk meldt inn i HKP på samme vilkår som andre medlemmer.

Medlemmer som sluttet i innskuddspliktig stilling etter å ha opptjent minst tre års medlemstid har rett til en oppsatt pensjon i bruttoordningen. I den nye påslagsordningen vil en etter ett års medlemstid ha rett til alderspensjon.

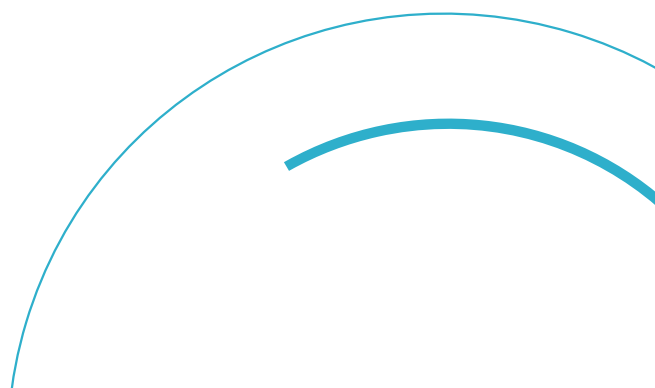
Det forventes fortsatt vekst i HKPs bestand som følge av vekst i antall ansatte, særlig i kommunen. Dette vil igjen føre til en økning i årskullene som tar ut pensjon i årene fremover. Det totale medlemstallet i pensjonskassen vil stige fremover slik det har gjort jevnt over lang tid. Antall

aktive medlemmer er noe redusert fra 2020 til 2021 og er nå 2 550 stk. Antall pensjonister stiger jevnt og løpende pensjoner er 1950. I 2021 har antall løpende pensjoner steget med 90 stk., noe som tilsvarer 4,0 prosent. Det er antall alderspensjonister som har økt mest. Denne gruppen har økt med 7,5 prosent. Det som er en positiv utvikling, er at AFP-pensjonister er redusert fra 2020 til 2021. AFP er en «pay-as-you-go» ordning og det er store utgifter med AFP for arbeidsgiver da det er en ordning som ikke er forsikringsbar.

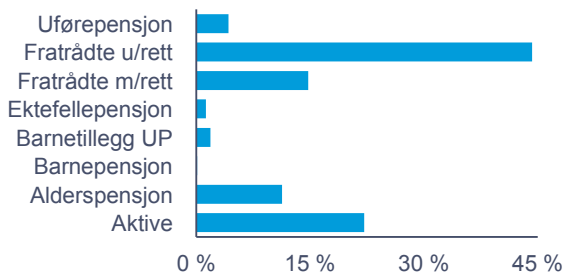
Oversikt over medlemstall og de historiske endringene kommer frem av nøkkeltaloversikten på side 8.

Økningen i utbetalte pensjoner var i 2021 på MNOK 7,96, noe som er 10,1 prosent. Den største økningen i pensjonsutbetalinger i 2021 er relatert til alderspensjon med MNOK 6,8, noe som er en økning på hele 11,5 prosent.

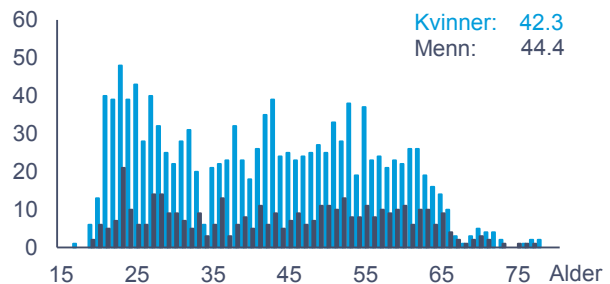
Ved utgangen av 2021 var antallet AFP pensjonister 138. Dette er en nedgang fra 147 i 2020. Nedgangen tilsvarer 6,1 prosent. Utbetalingene til AFP har imidlertid blitt redusert med 5,9 prosent. Dette skyldes at de som går fra AFP og over til alderspensjon har lavere utbetalinger enn gjenværende AFP pensjonister.

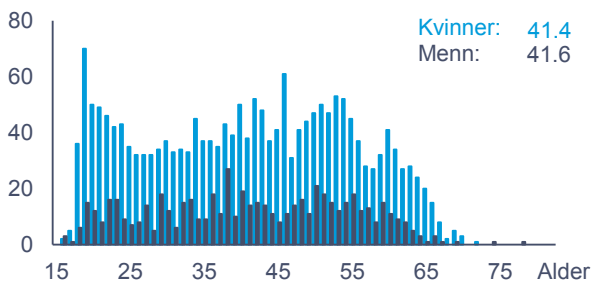
Medlemstype

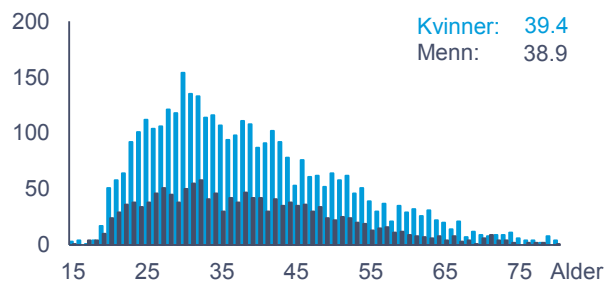
Fratrådte med rettighet

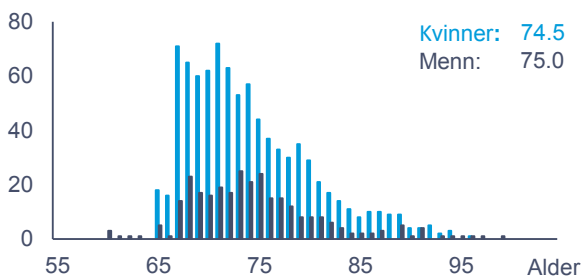
Aktive

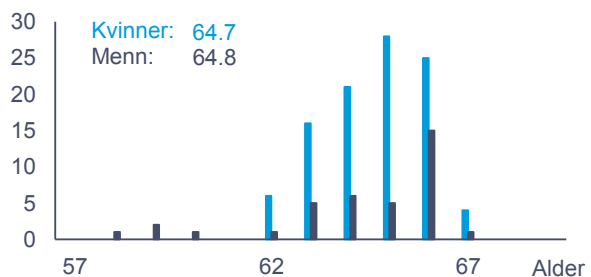
Fratrådte uten rettighet

Alderspensjonister

Tidligpensjonister

Personvern

HKP behandler store mengder data om medlemmenes stillings- og lønnsforhold, samt helseopplysninger ved behandling av uføresaker. HKP har oppdaterte rutiner,

styrende dokumenter og risikoanalyse på GDPR området. HKP har sammen med sine underleverandører et sterkt søkelys på å etterleve dette regelverket.

Finansvirksomheten

Formålet med kapitalforvaltningen er å sikre at våre medlemmer får avtalte pensjoner til rett tid. I tillegg til den garanterte renten på midlene i kollektivporteføljen på 2,3 prosent er det et ønske og en målsetning at HKP oppnår en avkastning som kan gi lave og forutsigbare pensjonskostnader for arbeidsgiverne som har pensjonsforsikringen hos oss. Midler pensjonskassen forvalter skal investeres slik at det oppnås best mulig avkastning innenfor forsvarlige risikorammer og innenfor det til enhver tid gjeldende regelverk. Forvaltningen av HKPs midler skal følge de retningslinjene for ansvarlige investeringer som styret i HKP har vedtatt. FNs bærekraftsmål (2015) og Parisavtalen (2015) anses som retningsgivende for vår definisjon av positiv verdensutvikling. Det er pensjonskassens ansvar å velge forvaltere som har gode prosesser for ESG-integrasjon og eierskapsutøvelse på våre vegne.

Kapitalforvaltningen skal sikre at pensjonskassen er tilpasset styrets risikovilje og pensjonskassens risiko-

bærende evne. Risikorammene for kapitalforvaltningen er utarbeidet slik at pensjonskassen beskytter bufferkapitalen, og søker stabil avkastning. Dette innebærer å optimalisere den finansielle risikoen i investeringsporteføljen knyttet til estimert forpliktelse og tilgjengelig solvenskapital.

Siste års allokering og årets vedtatte strategi

Det er et mål at pensjonskassen skal ha en forsvarlig solvenskapital og likviditet til å dekke sine estimerte forpliktelser og utbetalinger, samt å gi en avkastning som reduserer behovet for innbetalinger fra arbeidsgiverne.

Styret har vedtatt både en kapitalforvaltningsstrategi og retningslinjer og mål for ansvarlige investeringer med klare rammer for hvilke investeringer som tillates. Strategiene legger til grunn at kapitalen plasseres ut fra et langsiktig ansvarlig perspektiv.

Allokeringsgruppe	MNOK 2021	Vedtatt strategi				Avvik pr. 31.12.21
		2021	2020	2019	2021	
Norske aksjer	216,4	6,2 %	5,3 %	5,3 %	5,0 %	1,3 %
Utenlandske aksjer	854,2	26,2 %	26,2 %	25,3 %	27,0 %	-0,9 %
Sum Aksjer	1 111,6	32,4 %	31,5 %	30,6 %	32,0 %	0,4 %
Bank og fordringer	28,3	0,8 %	1,7 %	2,0 %	2,0 %	-1,2 %
Norske IG omløpsobligasjoner	722,2	21,1 %	22,8 %	23,7 %	18,0 %	3,1 %
Globale IG obligasjoner	812,5	23,8 %	23,0 %	23,8 %	20,0 %	3,8 %
High Yield obligasjoner	124,7	3,7 %	3,1 %	1,1 %	5,0 %	-1,3 %
Hold-til- forfall obligasjoner	25,1	0,7 %	0,0 %	0,4 %	5,0 %	-4,3 %
Sum obligasjoner	1684,5	49,2 %	48,9 %	49,0 %	48,0 %	1,2 %
Eiendom	601,0	17,6 %	17,9 %	18,3 %	18,0 %	-0,4 %
SUM	3 425,4	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	0,0 %

2021 ble et veldig godt år i finansmarkedene. Dette til tross for at året var preget av mye bekymring rundt korona, flaskehalser i økonomien, inflasjon, stigende renter og frykt rundt redusert likviditet fra sentralbanker. Det var likevel store forskjeller fra hvilke aksjer en hadde i porteføljen. Som et motsvar til rekordhøy inflasjon har rentene begynt å stige. Dette fører til lavere avkastning på obligasjoner. Igjen en påminnelse om viktigheten av å være tro mot sin veloverveide investeringsstrategi, slik at vi ikke lar oss rive med av kortsiktig støy. Også 2021 viste oss viktigheten av å ha en godt diversifisert portefølje.

Forvaltningskapitalen er ved årsskiftet MNOK 3 425,4 noe som er en økning på MNOK 261,5 i forhold til 2020. Den største bidragsyteren til veksten i forvaltningskapitalen i 2021 var avkastning på aksjeporteføljen med MNOK 167,3.

Det har ikke vært registrert brudd på investeringsinstruksens rammer i løpet av kalenderåret.

Forvaltningskapitalen er i samsvar med regnskapsforskriften delt i en kollektivportefølje og en selskapsportefølje. De to porteføljene forvaltes sammen.

Kollektivporteføljen utgjør 90,7 prosent av den samlede forvaltningskapitalen, og tilsvarer de forsikringsmessige avsetningene (premiereserve, tilleggsavsetninger, premiefond og risikoutjevningfond) sammen med porteføljespesifikke fordringer. Selskapsporteføljen på 9,3 prosent tilsvarer pensjonskassens egenkapital (innbetalt og opptjent) samt gjeld og porteføljespesifikke fordringer. Fordelingen de to porteføljene imellom har ikke endret seg vesentlig de siste årene.

Investeringsinstruksen og fullmaktstrukturen i HKP gir etter styrets vurdering god kontroll med forvaltningen av pensjonskassens midler. Porteføljeutvikling og eksponering sett mot rammer og mål i kapitalforvaltningsstrategien rapporteres månedlig til styret. HKP vedtok i 2021 å ta inn i porteføljen igjen obligasjoner som holdes til forfall med 5 prosent. I tillegg økte allokeringen til aksjer med 2 prosent. I strategien ble investment grade obligasjoner i fond redusert med til sammen 7 prosent fordelt på norske og globale.

Finansmarkedet i 2021

- 📊 Hovedindeksen på Oslo Børs steg med 23,4 prosent
- 📊 Den globale verdensindeksen MSCI steg med 22 prosent
- 📊 Emerging marked fikk negativ avkastning
- 📊 Høyrentemarkedet steg med over 9 prosent i Norden, mens og det globale høyrente markedet steg i underkant av 3 prosent
- 📊 Et krevende år for sikre obligasjoner grunnet oppgangen i lange renter
- 📊 Norges Bank hevet rentene to ganger. I resten av Norden, Europa og USA forble kortrenten uendret.
- 📊 Inflasjonen og råvareprisene økte

Til tross for den pågående pandemien og forstyrrelser i de globale forsyningskjedene ble avkastningen i finansmarkedene sterk også i 2021. Blant drivkreftene var høyere etterspørsel fra husholdningene og økt lønnsomhet i de børsnoterte foretakene.

Oppgang i energi og metallpriser bidro til å løfte verdien av aksjene på råvaretunge Oslo Børs med 23,4 prosent. Globale aksjer målt ved MSCIs verdensindeks steg 22 prosent målt i norske kroner. Årsaken var et solid år for teknologi- og finansaksjer – de to største sektorene i indeksen. Energi ble på global basis årets beste sektor, med en avkastning på rett over 40 prosent i norske kroner. Andreplassen gikk til IT, mens finans tok tredjeplassen. På bunn sektormessig finner vi noe overaskende syklisk konsum, en sektor som har vært en vinner i årene 2017-2020. Her finner en selskaper som Amazon, Alibaba og Tesla. USA ble beste region, mens Europa hang etter da blant annet det tyske markedet utviklet seg svakt relativt sett. Den største skuffelsen på regionbasis i 2021 var fremvoksende markeder, hvor de brasilianske og kinesiske aksjemarkedene falt hhv. 15 prosent og 20 prosent. Kina ble rammet fra flere kanter: svakere økonomi og eiendomssektor, bekymring hos investorer for nye forbud fra myndighetene for private foretak innen helse og utdanning til å tjene penger på store deler av sine virksomheter, bidro til at avkastningen i fremvoksende markeder ble negativ.

2021 ble et svakt år for renteinvesteringer. Det er først og fremst inflasjon som bidro til en oppgang i det generelle rentenivået og som medførte at avkastningen på obligasjonsfond med lav kredittrisiko ble negativ. For året samlet sett ble avkastningen for sikre obligasjoner på -1,3 prosent og -0,6 prosent for hhv. globale og norske obligasjoner. Med stort sett stabile kredittmarginer var det dermed en oppgang i statsrenter som ble avgjørende for at avkastningen på sikre obligasjoner fikk negativ avkastning. Det ble derimot et sterkt år samlet sett for mer risikable obligasjoner. Nordiske high yield obligasjoner var den suverene vinneren blant rentebærende aktivaklasser i 2021. De fleste nordiske high yield fondene leverte mellom 8 prosent og 11 prosent i avkastning. Også internasjonalt gjorde high yield obligasjoner det bedre enn investment grade obligasjoner. Avkastningen for high yield obligasjoner var i overkant av 3,5 prosent. Som i aksjemarkedet var den store skuffelsen fremvoksende markeder, der obligasjoner falt 1,7 prosent drevet av kinesiske obligasjoner innen eiendomssektoren.

Vi har i løpet av 2021 gått fra et sentralbankdrevet aksjemarked til et inntjeningsdrevet aksjemarked. De siste årene har sentralbankenes massive kvantitative lettelsener og rekordlave renter vært driveren for stadig høyere aksjekurser. Gjennom 2021 har vi sett rentene øke og sentralbankene beslutte at de skal avvikle støttekjøpene i markedene. Likevel har den positive utviklingen i aksjemarkedet fortsatt. Og det midt i en global pandemi. Dette henger sammen med at den gradvise og pågående gjenåpningen av økonomiene har gitt kraftig økt inntjening for selskapene. Selv om børsene steg i 2021 har prisingen av aksjene faktisk blitt mindre krevende. Med en økning i selskapenes inntjening i 2021 har den økte inntjeningen langt oversteget økningen i aksjekursene. Når inntjeningen (E) øker mer enn prisingen (P), som i 2021, faller P/E og børsen blir billigere - ikke dyrere.

Økt søkelys på sosialt ansvarlige investeringer representerer en strukturell endring i samfunnet og forvaltningsbransjen. EUs taksonomi stiller strenge krav til

ulike industrier (primært miljøkrav). Nye forordninger stiller klare krav til klassifisering og rapportering av parametere som dekker miljø, sosiale forhold og corporate governance (ESG). I HKP og hos våre forvaltere har ansvarlige investeringer vært en naturlig del av hverdagen siden vi begynte med enkle eksklusjonskriterier. I 2021 har styret vedtatt egne retningslinjer for ansvarlige investeringer. ESG påvirker selskapers inntjening og risiko og våre forvaltere rapporterer på ESG og vurderer kontinuerlig selskapene de har i sin portefølje. Rapporteringskravene har økt betraktelig og det er kommet noen forordninger og lover relatert til ESG på plass. Bransjen må nå vise hvordan selskaper tilfredsstiller og scorer på ESG parametere.

Selskapene i fondene vurderes nå etter 37 ESG parametere. Nye data gir ny kunnskap, og nye krav fra investorer og myndighetene vil utvilsomt påvirke fondstilbudet og innholdet i rente- og aksjefond i årene som kommer.

Fortsatt herjer covid-19, men det er begrunnet optimisme for at vi skal se slutten på pandemien snart. Det kan medføre et optimistisk finansmarked. Gitt fremdeles høye inflasjonstall er det forventet at sentralbankene går videre med innstramningen i pengepolitikken og fortsetter å heve rentene i 2022. Dette vil legge en demper på markedet.

Avkastningstall HKP

Den bokførte avkastningen for kollektivporteføljen ble for 2021 4,7 prosent. Det er 2,4 prosent høyere enn den gjennomsnittlige rentegarantien, som for HKPs bestand ved utgangen av året, er 2,3 prosent.

Den verdjusterte avkastningen ble etter Dietz beregning 7,2 prosent, noe som er 0,1 prosent under vektet referanseindeks. Mindreavkastningen skyldes at noen av våre forvaltere har en vekt mot vekstmarkeder som i 2021 fikk noe lavere avkastning blant annet på grunn av sterkt stigende rente.

Verdijustert avkastning fordelt seg slik på de ulike aktivaklassene:

Allokeringsgruppe	Verdijusert avkastning	Ref. indeks
Norske aksjer	28,3 %	21,1 %
Utenlandske aksjer	15,2 %	20,9 %
Global high yield	6,6 %	2,4 %
Bank og pengemarked	0,6 %	0,1 %
Norske omløpsobligasjoner	0,0 %	-0,6 %
Norske anleggsobligasjoner	0,8 %	0,8 %
Globale obligasjoner	0,2 %	-0,2 %
Eiendom	9,5 %	9,5 %
Total	7,2 %	7,3 %

Vår eiendomsportefølje består av både fond og lokal eiendom. Den lokale eiendomsporteføljen består av seks eiendommer i Haugesund; tre kontorbygg (Kirkegata 85, Skåregata 101 og Skåregata 103) og tre omsorgsboligheter (tilknyttet Udland, Bjørgene og Havnaberg omsorgssentre). Alle eiendommene er leid ut til Haugesund kommune. De tre kontoreiendommene har leiekontrakter som løper til 2048, de to omsorgs-

bolighetene Udland og Bjørgene har leiekontrakter til 2031, mens Havnaberg har leiekontrakt som løper til 2034.

Styrets vurdering er at avkastningen i pensjonskassen i 2021 framstår som konkurransedyktig.

Risikostyring og soliditet

Kontroll og styring av risiko er en forutsetning for god verdiskapning for pensjonsmidlene. Å identifisere, vurdere og styre risikoene knyttet til både forsikrings- og kapitalforvaltningen, er derfor en svært viktig del av HKPs virksomhet.

HKP gjennomfører årlig en ALM- analyse hvor formålet med egenvurderingen er å vurdere pensjonskassens finansielle stilling både på kort og lang sikt.

Det stilles strenge formelle krav til hvordan kapitalen kan investeres, og hvordan pensjonskassen utøver sin forvaltning.

Det er etablert rutiner for uavhengig kontroll og rapportering. Styret og ledelse utfører årlig en gjennomgang av vesentlige risikoer i pensjonskassen og behandler risikovurderingene. Hensikten med risikostyringen er at pensjonskassen skal opprettholde en tilfredsstillende risikobærende evne og tilpasse pensjonskassens finansielle og operasjonelle risiko til pensjonskassens soliditet. Styret er fornøyd med de styrings- og kontrolltiltakene som har blitt presentert i forbindelse med risikovurderingene.

Risikostrategi, risikostyring og handlingsregler

Styret i HKP har vedtatt en overordnet risikostrategi som revideres årlig. Risikostrategien sammenfatter og definerer de overordnede rammer og retningslinjer fra styret som skal bidra til å sikre at samlet risiko i pensjonskassen holdes innenfor styrets risikovilje. Risikoviljen er den samlede risikoen pensjonskassen er villig til å akseptere for å nå vedtatte overordnede mål. Styring av risiko gjennomføres gjennom styringsdokumenter, risikovurderinger, rutiner og rapporteringskrav. I tillegg styres risikoen gjennom oppfølging og rapportering av etablerte overordnede mål knyttet til solvenskapitaldekning brutt ned på markedsrisiko, forsikringsrisiko, motpartsrisiko og operasjonell risiko.

Styrets vurderingsskala for solvenskapitaldekning og solvensmargindekning, er følgende:

	Tilfredsstillende	Ikke tilfredsstillende	Urovekkende	Brudd
Solvenskapitalkravdekning	Over 140 %	110 % - 140 %	<110%	Under 100 %
Solvensmargindekning	Over 150 %	100 % - 150 %		Under 100 %

Solvenskapitalkravene krever at HKP til enhver tid har oversikt over den risikoen pensjonskassen er utsatt for.

Risikostyringsmodell

Styret har satt rammer for delrisiko for stressfaktorene aksjerisiko, renterisiko, spreadrisiko, eiendomsrisiko, valutarisiko, forsikringsrisiko og operasjonell risiko. I tillegg ser en på hvordan solvenskapitalen påvirkes ved kombinert risiko og hvordan de ulike bufferfondene til HKP påvirkes av stress. Rammer for delrisiko fastsettes slik at en skal tåle stress og fremdeles tilfredsstillende minimum solvenskapitalkravet på 100 prosent.

I egenvurderingen vurderes pensjonskassen totale risikorammer og stresstestparameter og robusthet for å tilfredsstillende regulatoriske krav. Pensjonskassens totale risikoramme fastsettes slik at solvenskapitaldekning (SKD) skal være 100 prosent også etter markedsfall. Vurdering av hvor stort tap som kan oppstå er en sentral del av egenvurderingen. Vi identifiserer risikofaktorer og definerer mulig tap for hvert av de ulike risikofaktorene som pensjonskassen er utsatt for.

Stress faktor	Parametre gul sone	Parametre rød sone
Aksjerisiko	-40 %	-10 %
Renterisiko	-1 %	-0,5 %
Spreadrisiko	-1,5 %	0,3 %
Eiendomsrisiko	-10 %	-5 %
Valutarisiko	-10 %	0 %
Forsikringsrisiko	-10 % dødelighet	-2 % dødelighet
Operasjonell risiko	3 % økt forpliktelse	1 % økt forpliktelse

Dersom pensjonskassen ikke tåler definert stress i henhold til lovpålagt solvenskapitaldekning på 100 prosent defineres risikofaktor i gul eller rød sone i henhold til tabellen over.

Gjennomført analyse viser at HKP tåler en finanskriser før solvenskapitaldekningen går under 100 prosent med overgangsregler. Analysen viser med det at pensjonskassen har en god og solid finansiell stilling. Simuleringer viser også at HKP de neste ti årene kan oppleve en stabil soliditet basert på estimert utvikling av aktiva og passiva. Risikoen er redusert sammenlignet med i fjor grunnet høyere markedsrente og høyere solvenskapital.

Styret i HKP har vedtatt tiltak og kontroller som kan enten endre risikoens sannsynlighet og/eller konsekvens. Under følger pensjonskassens tiltaksplan dersom rammer på totalrisikomål eller delrisikomål havner i gul eller rød sone:

1. Tilbakeholde overskudd

Holde tilbake deler av årets resultat for å bygge bufferkapital.

2. Øke rentegarantipremie / årlig egenkapitalinnskudd

Fremtidige gevinster i rentegarantipremie og egenkapitalinnskudd kan inkluderes i ansvarlig kapital. Dersom avgangsrisikoen blir høy/får stor effekt kan det vurderes å redusere nivået på rentegarantipremien. Dersom solvenskapitaldekningen samtidig er lav kan det vurderes om en må styrke egenkapitalen ved å øke egenkapitaltilskuddet ytterligere.

3. Vurdere forvaltningsmandat/ policy for kapitalforvaltning

Vurdere muligheter for redusert risiko i kapitalforvaltningen, for eksempel redusere aksjeandelen.

4. Hente ekstraordinær egenkapital fra eier

Pensjonskassen orienterer kommunen om at det er behov for å styrke kapitalen og ber om tilførsel av egenkapital.

5. Ta opp ansvarlig lån

Pensjonskassen tar opp ansvarlig lån med løpetid > 5 år.

Soliditetskapital, solvenskapitalkrav og solvenskapitaldekning

Soliditetskapital

HKP sin soliditetskapital er god ved utgangen av året. Soliditetskapitalen består av egenkapital, risikoutjevsningsfond, tilleggsavsetninger og kursreserver. Midlene kan anvendes til å oppfylle renteforpliktelsen på forsikringsmidlene.

Soliditetskapitalen ved utgangen av 2021 utgjorde MNOK 1 122,6 tilsvarende 51,6 prosent av forsikringstekniske avsetninger.

MNOK	2021	2020
Innskutt egenkapital	160,8	149,3
Opptjent egenkapital	152,2	128,5
Risikoutjevsningsfond	0	10,7
Tilleggsavsetninger	220,4	191,3
Kursreguleringsfond	589,2	495,8
Soliditetskapital	1 122,6	975,6

Soliditetskapitalen økte med MNOK147,0 fra 2020 til 2021. Økningen skyldes først og fremst god avkastning i aksjemarkedene, noe som har medført økning i

kursreguleringsfondet på MNOK 93,4. I tillegg har sponsorene tilført egenkapital på 0,6 prosent av premiereserven.

Samlet solvenskapitalkrav

HKP har et årlig krav til avkastning. I 2021 var kravet til garantert rente 2,3 prosent. Pensjonskassen må ha ansvarlig kapital som er tilstrekkelig til å møte kortsiktige svingninger i finansmarkedet og øvrige risikofaktorer. Ansvarlig kapital i solvenskapitalkravsregningene er den

kapitalen som er tilgjengelig for å dekke beregnet tapspotensiale i pensjonskassens virksomhet.

Solvenskapitalkravet beregnes ut fra de risikoene pensjonskassen er utsatt for. Ved utgangen av 2021 utgjorde kravet følgende:

MNOK	2021	2020
Renterisiko	49,0	3,0
Aksjerisiko	509,0	384,0
Eiendomsrisiko	150,0	142,0
Valutarisiko	29,0	38,0
Spreadrisiko	134,0	120,0
Diversifisering	-243,0	-141,0
Forsikringsrisiko inkl. avgangsrisiko	175,0	79,0
Motpartsrisiko	3,0	3,0
Operasjonellrisiko	13,0	13,0
Fordel av utsatt skatt	-123,0	-96,0
Samlet solvenskapitalkrav	695,0	545,0

Økt solvenskapitalkrav fra 2020 til 2021 skyldes først og fremst økt aksjerisiko og økt forsikringsrisiko. Noe av det økte solvenskapitalkravet reduseres av diversifiserings-effekten og økt fordel av utsatt skatt. Økt aksjerisiko skyldes økt verdi i aksjemarkedet og økt stressfaktor. Økt diversifisering skyldes langt høyere forsikringsrisiko og renterisiko i 2021. Disse to risikoene har lav korrelasjon mot aksjerisiko.

Solvenskapitaldekning - SKD

Solvenskapitaldekningen beregnes som forholdet mellom ansvarlig kapital og solvenskapitalkravet.

MNOK	2021	2020
Innskutt egenkapital	160,8	149,3
Opptjent egenkapital	152,2	128,5
Risikoutjevningssfond	0,0	10,7
Tilleggsavsetninger	220,4	191,3
Kursreguleringsfond	589,2	495,8
Merverdier holdt til forfall porteføljen	0,0	0,0
Soliditetskapital	1 122,6	975,6
Justeringer i avsetninger ved overgang til markedsverdier	138,0	-23,0
Effekt av overgangsregler	0,0	17,0
Risikoreduserende effekt i beste estimat ved død og uførhet	14,0	17,0
Ansvarlig kapital	1 274,6	986,6

Ved utgangen av året var solvenskapitaldekningen på 183 prosent både med og uten overgangsregler. Dette er 2 prosent høyere enn i 2020. Det betyr en bedre finansiell stilling og større evne til å ta risiko.

Ansvarlig kapital i solvenskapitalkravberegningene er den kapitalen som er tilgjengelig for å dekke beregnet tapspotensiale i pensjonskassens virksomhet. Tapspotensialet uttrykkes ved beregnet solvenskapitalkrav. Kravet har økt med MNOK 151,0 fra 2020 til 2021. Ser en på ansvarlig kapital har den økt med MNOK 288,0. Det at økningen i ansvarlig kapital øker mer enn solvenskapitalkravet resulterer i økt solvenskapitaldekning. Ansvarlig kapital har økt fra MNOK 986,6 til MNOK 1 274,6. Den positive utviklingen i ansvarlig kapital kan tilskrives en vesentlig økning i kursreserver, avsetning til tilleggsavsetninger av årets renteresultat, innbetalt egenkapital og justering i avsetninger (markedsverdi) på grunn av renteendring.

HKP sin soliditetskapital består av egenkapital, tilleggsavsetninger, risikoutjevningssfond, kursreserve på obligasjoner til amortisert kost og kursreserve på finansielle omløpsmidler. Midlene kan anvendes til å oppfylle renteforpliktelsen på forsikringsmidlene. Økningen i soliditetskapital er på MNOK 147,0 og utgjorde ved utgangen av 2021 MNOK 1 122,6, tilsvarende 36,2 prosent av forsikringstekniske avsetninger.

Solvenskapitaldekningen er godt innenfor strategiens målsetting hvor brudd er 100 prosent, og dekning over 140 prosent er tilfredsstillende. HKPs finansielle soliditet var god ved utgangen av året, og er etablert på et nivå som gir den nødvendige handlefrihet for å drive konkurransedyktig- og god kapitalforvaltning. Samlet risiko for pensjonskassen er vurdert som tilfredsstillende gjennom hele 2021, både med og uten overgangsregler.

HKP har en sterk finansiell stilling som gjør pensjonskassen i stand til å ta noe høyere risiko og likevel ligge over målsatt nivå for solvenskapitaldekningen. I styrets vurdering av hvilken risiko HKP skal ta har en og lagt stor vekt på at pensjonskassen til enhver tid skal ha tilstrekkelig solvenskapitaldekning – også etter samlet stress.

Solvensmarginkapital, solvensmarginkrav og solvensmargindekning

HKPs solvensmarginkapital er for 2021:

MNOK	2021	2020
Innskutt egenkapital	160,8	149,3
Opptjent egenkapital (eks RUF)	89,8	92,0
Risikoutjevningfond 50 %	0,0	5,4
Tilleggsavsetninger 50 %	110,8	95,7
Solvensmarginkapital	360,8	342,4

Kravet til solvensmarginkrav bestemmes av størrelsen og sammensetningen av pensjonskassens forpliktelse. Kravet er regulert i forskrift om pensjonsforetak. Pr. 31.12.2021 er kravet beregnet til å utgjøre MNOK 96,1.

Pensjonskassens samlede solvensmarginkapital er summen av pensjonskassens egenkapital, opptjent egenkapital, halvparten av pensjonskassens avsetninger i risikoutjevningfondet og halvparten av pensjonskassens tilleggsavsetninger. Solvensmarginkapitalen har økt til MNOK 360,8.

Siden solvensmarginkapitalen relativt sett har økt mindre enn kravet har solvensmargindekningen blitt redusert til 358,3 prosent fra 376 prosent i 2020. Kravet til solvensmargindekning er minimum 100 prosent. Styret i HKP har definert 150 prosent som tilfredsstillende solvensmargindekning.

Årsresultat og disponeringer

En del av styrets oppgaver er å disponere årets resultat på en slik måte at det sikrer at HKP har tilstrekkelig risikobærende evne for å kunne gi tilfredsstillende avkastning på kollektivporteføljen. I tillegg skal HKP gi arbeidsgiverne tilfredsstillende avkastning på innskutt egenkapital og tilstrekkelig utbetaling til premiefond. Kollektivporteføljen skal tilordnes en garantert avkastning på 2,3 prosent for 2021.

Totalresultatet for hele pensjonskassen var i 2021 MNOK 13,0.

Resultater

Renteresultatet for 2021 var på MNOK 58,6. Avkastningsresultatet til kollektivporteføljen består av forskjellen mellom den bokførte avkastningen, realisert avkastning og rentegarantien på de forsikringsmessige avsetningene. Forsikringsmessige avsetninger er det som er avsett til fremtidig pensjon for medlemmene.

Risikoresultatet for HKP var i 2021 MNOK 1,7. Risikoresultatet er et uttrykk for hvordan utviklingen av dødelighet og uførhet i forsikringsbestanden har vært i forhold til forventningene som er lagt til grunn ved den årlige premiefastsettelsen.

Administrasjonsresultatet er for 2021 på MNOK 0,6. HKP har en målsetning om å drive kostnadseffektivt og andelen administrasjonskostnader i forhold til forvaltning skal ligge på et lavt nivå. Driftskostnadene er en av to hovedfaktorer som inngår i administrasjonspremien. Målt i forhold til gjennomsnittlig forvaltningskapital er driftskostnadene 0,35 prosent.

Teknisk resultat var MNOK -9,9 og er resultatet relatert til kollektivporteføljen. Ikke-teknisk resultat var MNOK 22,3 og er resultatet relatert til selskapsporteføljen. Samlet er det overført MNOK 23,8 til opptjent egenkapital i 2021 og MNOK 48,2 tilbake til arbeidsgiverne via premiefond.

Frigjorte midler grunnet endring i levealdersjusteringen og økning av premiereserven grunnet lenger levetid for menn

Ved årsavslutningen for 2020 ble frigjorte midler som følge av endringer i levealdersjusteringen brukt til å øke premiereserven fordi menn lever lenger. Frigjorte midler var MNOK 10, og styrkingen av premiereserve som følge av ny dødelighetstariff, utgjorde MNOK 20. Det er Finanstilsynet som godkjenner bruk av frigjorte midler som følge av endringer. Disponeringen som HKP gjorde var basert på Finanstilsynets tidligere praksis, og i muntlig forståelse med tilsynet. Søknad om disponering ble sendt tidlig i 2021. Høsten 2021 fikk HKP, og andre kommunale kasser, svar fra Finanstilsynet. Tilsynet hadde endret praksis, og godkjente ikke disponeringen og styrkingen av premiereserven. Det er foretatt korrigeringer i regnskapet for 2021 for disponeringen som ble foretatt i regnskapet 2020.

Årets resultatelementer

I 1000 kr

Renteresultat

	2021	2020
Finansinntekter iht regnskap	207 110	223 131
Pliktig rente premiereserve	-49 670	-46 855
Pliktig rente premiefond	-2 120	-268
Avkastning til premiefond utover pliktig rente	-2 894	-205
Avkastning til risikoutjevningfond	508	-547
Til/fra Kursreguleringsfond	-93 332	-148 808
Renteresultat	58 586	26 448

Administrasjonsresultat

Samlet premie til administrasjon	15 762	12 594
Herav til administrasjonspremie	-3 485	-1 048
Faktiske omkostninger	-11 629	-9 643
Administrasjonsresultat	648	1 903

Risikoresultat

Risikoresultat	1 697	-5 296
----------------	-------	--------

Årets pliktige avsetninger er i samsvar med aktuarens forsikringstekniske beregning.

Årets avsetninger

HKP har en policy for ansvarlig kapital som sammen med regelverk angir retningslinjer for fordeling av risikoresultat og renteresultat. Policyen er soliditetsfremmende slik at pensjonskassens soliditet bygges over tid. HKP har også vedtatt at sponsorene minst skal få overført den samme størrelsen til sitt premiefond som årets innkalling av egenkapital, såfremt årets resultat tillater det. Årets renteresultat er tilstrekkelig til å gjennomføre overføring til sponsorene.

Styret reviderer strategi for ansvarlig kapital årlig. Pensjonskassen har en strategi om å sette av maksimalt til tilleggsavsetninger hvis fondet utgjør mindre enn tre års rentegaranti. Når denne målsetningen er nådd, har HKP

en målsetning om å overføre like mye midler til den enkelte sponsors premiefond som den enkelte sponsor har innbetalt i egenkapital i inneværende regnskapsår. Videre er det et mål at fondets størrelse i forhold til premiereserven ikke reduseres. Ved lav solvenskapitaldekning skal tilleggsavsetninger prioriteres fremfor overførsel til premiefond. Strategien sier videre at risikoresultatet skal tildeles premiefond med mindre risikoutjevningsfondet (RUF) blir negativt.

I tabellen vises årets resultater og hvordan disse er disponert:

I 1000 kr		
Resultatelementer	2021	2020
Renteresultat	58 586	26 448
Risikoresultat	1 697	-5 296
Administrasjonsresultat	648	1 903
Disponering av renteresultat		
Til premiefond	29 631	12 295
Til tilleggsavsetninger	28 954	14 153
Disponering av risikoresultat		
Til/fra risikoutjevningsfond	849	-5 296
Til premiefond	849	
Disponering av administrasjonsresultat		
Til egenkapital	648	1 903

Disponering av renteresultatet

Renteresultatet blir også omtalt som avkastningsresultat i mange sammenhenger. Nedenfor vil benevnelsen renteresultat bli brukt.

Renteresultatet kan disponeres til tilleggsavsetninger eller til sponsorens premiefond, eller en kombinasjon av disse. Styret står fritt til å bestemme disponeringen.

Før renteresultatet kommer frem settes det av garantert rente til premiereserven. Garantert rente utgjorde MNOK 49,7 for 2021.

Bokført renteresultat ble MNOK 62,0. Av bokført renteresultat skal det avsettes avkastning til premiefond og risikoutjevningsfond som tilsvarer årets verdjusterte avkastning. Dette utgjorde MNOK 3,5. Styret har som policy å tildele sponsorene minst innbetalt egenkapital til premiefond.

Netto renteresultat er fordelt med MNOK 28,9 til tilleggsavsetninger og MNOK 29,6 til premiefond.

Tilleggsavsetninger er et fond som brukes når bokført avkastning blir lavere enn den garanterte renten pensjonskassen har forpliktet seg til at premiereserven skal øke med. For 2021 er den garanterte renten 2,3 prosent.

Premiefond er arbeidsgivernes fond hvor pensjonskassen overfører en andel av årets overskudd. Premiefondet tildeles også renter og resultatet av oppgjøret for premie til regulering og ikke-forsikringsbare ytelser. Midler på premiefond kan arbeidsgiverne bruke til å betale pensjonspremie med. For 2021 er det overført MNOK 48,2 til arbeidsgivernes premiefond.

Disponering av risikoresultat

Reglene sier at en årlig maksimalt kan avsette 50 prosent av risikoresultatet til risikoutjevningsfondet. I tillegg sier forsikringsvirksomhetsloven at pensjonskassen kun kan disponere inntil 50 prosent av risikoresultatet inntil fondet når sin maksgrense på 150 prosent av risikopremien. Styret kan disponere hele risikoresultatet til premiefond. Her er det ingen begrensninger.

Årets positive risikoresultat fremkommer som følge av at levealder, dødelighet og uførhet i 2021 avviker noe fra det som er forutsatt i premietariffen. For 2021 ble risikoresultatet positivt med MNOK 1,7.

Risikoresultat som overføres til risikoutjevningsfond anses som overskudd i selskapsporteføljen. Garanterte renter som settes av til risikoutjevningsfondet anses også som et overskudd i selskapsporteføljen. Overskudd i selskapsporteføljen er skattepliktig med 25 prosent.

Risikoresultatet er fordelt med halvparten til premiefondet med MNOK 0,8 og halvparten til risikoutjevningsfondet med MNOK 0,8.

Disponering av administrasjonsresultat og rentegarantipremie

Administrasjonsresultatet skal alltid disponeres og gå til å styrke egenkapitalen. Før en regner administrasjonsresultat må en avsette til administrasjonsreserve. Avsetning til administrasjonsreserve utgjorde MNOK 3,5 i 2021.

Overføring til opptjent egenkapital er på totalt MNOK 23,8 inkludert et administrasjonsresultat på MNOK 0,6 og rentegarantipremie på MNOK 0,7.

Risikoresultatet kan disponeres til risikoutjevningsfond eller til sponsorenes premiefond.

Risikoutjevningsfondet er et fond som kan benyttes til å dekke underskudd på risikoresultatet. Fondet inngår som en del av pensjonskassens egenkapital og er tidligere overskudd som er avsatt fra pensjonskassens resultat på forsikringsrisiko.

Størrelser i balansen som påvirkes av disponeringen

Risikoutjevningsfond (RUF)

Hvert år skal det avsettes avkastning til RUF tilsvarende årets bokførte avkastning. Avkastningen blir tatt fra totalresultatet og det fremkommer som en egen post i resultatregnskapet.

Etter årets tilføring av renter og bruk av risikoutjevningssfond har HKP brukt opp sitt risikoutjevningssfond.

Tilleggsavsetninger

For 2021 er det satt av MNOK 28,9 til tilleggsavsetninger da det er et mål å bygge ansvarlig kapital, og at fondets størrelse i forhold til premiereserven ikke skal reduseres. Det er en begrensning på hvor mye fondet Tilleggsavsetninger kan utgjøre. Fondet kan maksimalt utgjøre tolv prosent av premiereserven for den enkelte arbeidsgivers kontrakt. Tilleggsavsetninger er en del av arbeidsgivers forsikringsfond. Vi har de senere årene bygget mye tilleggsreserve og har nå godt over fire års garantert rente på tilleggsavsetningene. Ved utgangen av året er fondet MNOK 220,3. Årets garanterte rente er MNOK 49,7 og med det utgjør tre års rentegaranti MNOK 149,1.

Egenkapital

Egenkapitalen er delt i to, en innskutt egenkapital og en opptjent egenkapital. Innskutt egenkapital er den enkelte arbeidsgivers innbetalte egenkapital. Opptjent egenkapital er opptjent egenkapital som kommer fra årets og tidligere års overskudd.

Alle våre foretak betaler årlig inn egenkapitalinnskudd ut ifra størrelsen på sin premiereserve for at HKP skal ha tilstrekkelig med egenkapital til å kunne forvalte pensjonsmidlene på en god måte. Årets innbetaling var MNOK 11,5.

Opptjent egenkapital kommer i hovedsak fra forvaltning av egenkapitalen, men administrasjonsresultatet øker også opptjent egenkapital. Årets administrasjonsresultat på MNOK 0,6 er tilført opptjent egenkapital. I tillegg er årets totale resultat med korrigeringer overført med MNOK 23,1.

Premiefond

Premiefond er som beskrevet over et fond som disponeres av arbeidsgiverne og blir brukt til betaling av pensjonspremie. Fondet viser også hvor mye arbeidsgiverne får overført til sin disposisjon av pensjonskassens overskudd. Arbeidsgiverne får i tillegg tilført renten på premiereserven og avsetningene til tilleggsavsetningene.

Premiefondet skal ha rente tilsvarende bokført avkastning på inntående beløp. Garantert rente er 2,3 prosent. I 2021 har pensjonskassen en bokført avkastning på 4,8 prosent, og fondet skal da ha 2,5 prosent i rente i tillegg til den garanterte. Avsetninger til premiefondet er for 2021 MNOK 48,2. Av dette kommer MNOK 29,6 fra årets renteresultat, MNOK 5,1 fra avkastning, MNOK 0,8 fra risikoresultatet og resterende beløp, MNOK 12,7, fra egenkapitalen.

Kursreguleringsfond

Fondet består av urealiserte gevinster på finansielle omløpsmidler i kollektivporteføljen. Dette innebærer at et beløp som svarer til positiv differanse mellom markedsverdi og anskaffelsesverdi for de finansielle omløpsmidlene blir ført til kursreguleringsfondet.

MNOK	2021	2020
Innbetalt egenkapital i år	11,5	11,9
Innskutt egenkapital	160,8	149,3
Overført fra adm. Resultat	0,6	1,9
Overført til/fra resultat	23,2	22,1
Opptjent egenkapital	152,3	128,5
Risikoresultat	1,7	-5,3
Avkastningsresultat til RUF	0,5	0,6
Bruk av risikofond – ny dødelighetstariff	-12,9	
Risikoutjevningfond	0	10,7
Avsetning fra renteresultat	28,9	14,2
Tilleggsavsetninger	220,4	191,5
Endring i ikke realiserte verdier	93,3	148,9
Kursreguleringsfond	589,2	495,9
Ikke benyttet premiefond	78,4	0,5
Garantert rente til premiefond	2,1	0,3
Rente utover garantert rente	2,9	0,2
Avsetning fra renteresultat	29,6	12,1
Oppgjør reguleringspremie og ikke-forsikringsbare ytelser	-7,4	-
Frigjorte midler ny OTP/dødelighetstariff	12,8	159,8
Avsetning fra risikoresultat	0,1	-
Premiefond UB	118,5	172,9

Fremtidsutsikter

Styret og administrasjonen vil i tiden fremover fortsette sitt arbeid med å videreutvikle og drive HKP som en konkurransedyktig ordning til det beste for medlemmer, pensjonister og arbeidsgivere. HKP skal være den foretrukne pensjonsleverandøren for arbeidsgivere som har ytelses- og påslagsordning for sine ansatte i pensjonskassen. Vi har som mål å ha konkurransedyktig avkastning og høy faglig kompetanse. Våre medlemmer og arbeidsgivere skal oppleve at vi yter god service med kvalitet i alle ledd. Vi vil jobbe for gode møteplasser og digitale plattformer for både arbeidsgivere og medlemmer. Vi vil også jobbe for at medlemmene skal bli bedre kjent med oss som pensjonsleverandør. Innmelding av nyansatte og økning i opparbeidede rettigheter vil gjøre at HKP vokser i årene fremover. I 2021 har det i perioder vært utfordrende å få møte våre arbeidsgivere og medlemmer fysisk. Det har vært brukt digitale møteplasser, både til veiledning, møter og oppfølging av både medlemmer og arbeidsgivere.

Ny offentlig tjenestepensjon ble innført fra 1.1.2020. Den nye påslagsordningen skal gjelde for dem som er født i 1963 og senere, og skal fortsatt gi livsvarig pensjon og like regler for kvinner og menn. Fremover er det viktig på pensjonsområdet å få til systemutvikling sammen med våre leverandører for å forbedre våre digitale løsninger både for medlemmene og arbeidsgiverne. Partene i arbeidslivet må innen forholdsvis kort tid få på plass en løsning på særaldersgrenser. Den nye AFP-ordningen i offentlig sektor er heller ikke vedtatt i lov. Det er uavklarte spørsmål rundt organiseringen og forholdet til AFP i privat sektor som må utredes først. For å kunne yte god service til våre medlemmer er det viktig for oss at partene så snart som mulig kommer til enighet om hvordan særaldersgrensene skal være for å kunne gi medlemmene en oversikt over hvilken pensjon de kan forvente seg.

Dagens lave rentenivå er en utfordring i forhold til det å oppnå tilstrekkelige avkastningsresultater og å oppfylle rentegarantien. Årlige svingninger i avkastningen vil bli større. HKP har moderat risikoprofil i porteføljen, og god

solvenskapital. HKP har vist at vi tåler «å stå gjennom» store fall i markedene og kan holde posisjonen og kjøpe «billig» når markedet har falt. Det gjør at vi kan ta nok risiko slik at vi kan oppnå den garanterte renten.

Ved inngangen til 2022, er den økonomiske situasjonen mildt sagt uoversiktlig. Verden preges av krigen i Ukraina, skyhøye energipriser, inflasjon, forstyrrelser i fraktmarkedene og ikke minst enda en ny koronabølge, etter at vi i høst trodde vi endelig kunne leve normalt igjen. De fleste spådde en mer «normalisert» avkastning for 2022, men etter Russlands invasjon i Ukraina er usikkerheten på nivå med 2008, finanskrisen. Vi vet av erfaring at markedene aldri oppfører seg helt normalt. Avkastningen har en tendens til å enten falle under eller skyte over forventningene. Slik blir det trolig også i 2022. For HKP har det vært og vil fremover være viktig å ha god risikojustert avkastning. Det vil på sikt gi lavere pensjonskostnader for kommunen og de andre virksomhetene, slik at den får frigjort midler til andre velferdsformål.

Det nye EU-direktivet (IORP II), som omhandler pensjonskassers virksomhet og tilsynet med dem, trer sannsynligvis i kraft i Norge i løpet av 2023. Direktivet søker å forbedre måten pensjonsordninger styres på og håndterer risiko. I tillegg oppfordrer direktivet til ansvarlig investering og stiller krav til informasjon som skal gis til pensjonsordningens medlemmer. IORP II setter enda strengere krav til virksomhetsstyring. Økte krav til virksomhetsstyring innebærer systemer for kontroll, utvidet rammeverk for risikostyring, internrevisjon, skriftlige retningslinjer for alle deler av virksomheten, beredskapsplaner og krav til system som omhandler FN-støttende prinsipper for ansvarlige investeringer. Det nye direktivet er krevende og stiller strenge krav til dokumentasjon av virksomheten. Pensjonskassen har kommet langt i arbeidet med å tilpasse seg de nye kravene og vil bruke 2022 til å implementere resterende gap mellom nåværende regelverk og det nye EU direktivet IORP II.

God risikostyring og god soliditet er avgjørende for pensjonskassen. For å sikre at HKP har handlefrihet har styret vedtatt en strategi for ansvarlig kapital som har som målsetning å styrke de viktigste finansielle bufferne, kursreguleringsfondet og tilleggsavsetninger. Styret har og vedtatt å kalle inn årlig egenkapital på 0,6 prosent av premiereserven, for å ha tilstrekkelig egenkapital til å imøtekomme forventet vekst i pensjonskassens forvaltningskapital.

Økt fokus på sosialt ansvarlige investeringer representerer en strukturell endring i samfunnet. EUs taksonomi vil stille strenge krav til ulike industrier, primært miljøkrav. Nye forordninger stiller klare krav til klassifisering og rapportering av parametere som dekker miljø, sosiale forhold og eierstyring (ESG).

FNs klimapanel (IPCC) har advart mot konsekvensene av klimaendring siden 1988, og Stern-rapporten etablerte allerede i 2006 at klimaendring kunne bli veldig, veldig dyrt – nærmere bestemt 5-20 prosent av global BNP ved slutten av århundret. Det har tatt tid for naturvitere og økonomer å bli hørt. De senere årene har vi opplevd et tydelig taktskifte i sentiment blant politikere, næringslivsledere, investorer, og folk flest. I 2021 utarbeidet pensjonskassen egne retningslinjer for ansvarlige investeringer. Pensjonskassen er bevisst sitt samfunnsansvar. Fokuset på ansvarlige investeringer vil fremover være viktig når pensjonskassen velger sine forvaltere, og er nedfelt som mål i retningslinjene. Vi ønsker å plassere kapital hos forvaltere og selskaper som har strategier som tar hensyn til FN sine bærekraftsmål og tar innover seg den nye taksonomien vedtatt i EU. Fremover er det et mål å vise hvordan pensjonskassens portefølje scorer på ESG-parametere.

Vi har ESG-bevisste sponsorer og medlemmer og de skal vite at midlene som plasseres blir vurdert opp mot miljømessige, sosiale og forretningsetiske forhold før plasseringen foretas.

Styret mener at HKP er en økonomisk robust pensjonskasse med gode buffere og god risikostrategi. Tilpasninger til ny offentlig tjenstepensjon er kommet godt i gang. Dette gir et godt grunnlag for å håndtere dagens situasjon og de utfordringene som ligger i fremtiden på en god måte.

Fortsatt drift

Styret mener det fremlagte årsregnskapet gir et rettviseende bilde av HKP sin finansielle stilling 31.12.2021 og av resultatet for 2021.

Styret kjenner ikke til at det er vesentlig usikkerhet knyttet til årsregnskapet, og kjenner ikke til ekstraordinære forhold som har betydning for vurderingen av pensjonskassens regnskap. Det er ikke inntruffet forhold etter regnskapsårets slutt som har betydning for vurdering av regnskapet.

Regnskapet for 2021 er avlagt under forutsetning om fortsatt drift. Styret bekrefter at denne forutsetningen er til stede.

Styret mener at HKP har den nødvendige og tilstrekkelige kompetansen til å møte de fremtidige utfordringene.

Styret mener at årsberetningen og årsregnskapet gir en riktig oversikt over HKP sine eiendeler og gjeld, finansielle stilling og resultat.

Styret, fra venstre: Gisle Stødle, Johanne Øveraas, Øyvind Lie, Anne Britt Rossehaug, Johannes Alne, Runar Areklett, Trygve Gunnarshaug, Marianne Eidesvik, Heidi S. Nymann, Rita Leinan.

Haugesund, den 28. mars 2022

Signatur

Johanne H. Øveraas
Styreleder

Signatur

Øyvind Lie
Nestleder

Signatur

Johannes Alne
Styremedlem

Signatur

Gisle Stødle
Styremedlem

Signatur

Anne Britt Rossehaug
Styremedlem

Signatur

Heidi Sunde
Adm. dir.

Resultatregnskap

TEKNISK REGNSKAP		Note	2021	2020
1	Premieinntekter			
1.1	Forfalt premier, brutto	1	219 123 992	127 910 289
1.2	- Avgitte gjenforsikringspremier		-49 950	-51 000
	Sum premieinntekter		219 074 042	127 859 289
2	Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen			
2.2	Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler	2	55 936 834	35 080 339
2.3	Netto driftsinntekt fra eiendom	12	11 790 399	12 441 952
2.4	Verdiendringer på investeringer	3,12	118 307 929	165 747 882
2.5	Realisert gevinst og tap på investeringer	4	21 074 795	9 861 128
	Sum netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen		207 109 956	223 131 300
4	Andre forsikringsrelaterte inntekter		260 399	485 074
5	Pensjoner	5	-86 737 571	-78 779 242
6	Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser			
6.1.1	Til (fra) premiereserve, brutto	6	-167 592 538	70 328 988
6.2	Endring i tilleggsavsetninger	6	-28 954 405	-14 152 673
6.3	Endring i kursreguleringsfond	3	-93 332 269	-148 808 150
6.4	Endring i premiefond, innskuddsfond og pensjonistenes overskuddsfond	6	-14 813 143	-160 068 537
	Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser		-304 692 355	-252 700 372

Fortsettelse Resultatregnskap fra forrige side.

		Note	2021	2020
8	Midler tilordnet forsikringskontraktene – kontraktsfastsatte forpliktelser			
8.1	Overskudd på avkastningsresultatet	6	-32 524 974	-12 500 000
8.2	Risikoresultat tilordnet forsikringskontraktene	6	-848 897	-
	Sum midler tilordnet forsikringskontraktene – kontraktsfastsatte forpliktelser		-33 373 871	-12 500 000
9	Forsikringsrelaterte driftskostnader			
9.1	Forvaltningskostnader	10	-1 087 959	-442 634
9.2	Forsikringsrelaterte administrasjonskostnader	10	-10 540 667	-9 200 584
	Sum forsikringsrelaterte driftskostnader		-11 628 626	-9 643 218
11	RESULTAT AV TEKNISK REGNSKAP		-9 988 025	-2 147 168

Fortsettelse Resultatregnskap fra forrige side.

IKKE-TEKNISK REGNSKAP		Note	2021	2020
12	Netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen			
12.2	Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler	2	5 359 212	3 231 146
12.3	Netto driftsinntekt fra eiendom	12	1 129 618	1 145 991
12.4	Verdiendringer på investeringer	3	13 945 435	17 725 952
12.5	Realisert gevinst og tap på investeringer	4	2 019 140	908 279
	Sum netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen		22 453 405	23 011 368
14	Forvaltningskostnader og andre kostnader knyttet til selskapsporteføljen			
14.1	Forvaltningskostnader	10	-104 235	61 994
	Sum forvaltningskostnader og kostnader knytt til selskapsporteføljen		-104 235	61 994
15	RESULTAT AV IKKE-TEKNISK REGNSKAP		22 349 169	23 073 362
16	Resultat før skattekostnad		12 361 144	20 926 193
18	Resultat før andre resultatkomponenter		12 361 144	20 926 193
19	Andre resultatkomponenter			
19.1.2	Estimatendringer knyttet til ytelsesbaserte pensjonsordninger	18	664 193	-1 731 328
	Sum andre resultatkomponenter		664 193	-1 731 328
20	TOTALRESULTAT		13 025 337	19 194 865
	Overført til (-) /fra (+) risikoutjevnsfond	6	-12 091 321	-5 296 463
	Avkastning til risikoutjevnsfond	6	1 356 647	546 604
	Overført til (-)/fra (+) annen opptjent egenkapital	18	23 760 011	23 944 724

Balanse

Balanse per 31.12.2021 - tall i hele kroner.

EIENDELER I SELSKAPSPORTEFØLJEN		Note	2021	2020
2	Investeringer			
2.1.1	Investeringseiendommer	12	22 613 758	21 110 856
2.3.1	Investeringer som holdes til forfall	13	2 354 087	-
2.4.1	Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)	14	137 419 847	119 164 508
2.4.2	Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	15	155 068 678	138 875 439
2.4.3	Utlån og fordringer	16	18 935	4 273
	Sum investeringer		317 475 305	279 155 075
3	Fordringer			
3.2	Andre fordringer	16	601 303	680 524
	Sum fordringer		601 303	680 524
4	Andre eiendeler			
4.1	Anlegg og utstyr			
4.2	Kasse, bank	17	1 837 861	3 655 854
	Sum andre eiendeler		1 837 861	3 655 854
5	Forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter			
5	Forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter		1 808 811	1 973 509
	Sum forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter		1 808 811	1 973 509
	SUM EIENDELER I SELSKAPSPORTEFØLJEN		321 723 280	285 464 961

Fortsettelse Balanse fra forrige side.

EIEDELER I KUNDEPORTEFØLJENE		Note	2021	2020
6	Investeringer i kollektivporteføljen			
6.1.1	Investeringseiendommer	12	219 386 242	214 389 144
6.3.1	Investeringer som holdes til forfall	13	22 838 058	-
6.4.1	Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)	14	1 333 171 788	1 210 163 009
6.4.2	Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	15	1 504 391 039	1 410 335 357
6.4.3	Utlån og fordringer	16	6 017 206	6 954 378
6.4.5	Andre finansielle eiendeler	17	17 829 915	37 126 654
Sum investeringer i kollektivporteføljen			3 103 634 249	2 878 968 541
SUM EIEDELER I KUNDEPORTEFØLJENE			3 103 634 249	2 878 968 541
SUM EIEDELER			3 425 357 529	3 164 433 502

Fortsettelse Balanse fra forrige side.

EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSE		Note	2021	2020
10	Innskutt egenkapital			
10	Innskutt egenkapital	19	160 775 952	149 287 057
	Sum innskutt egenkapital		160 775 952	149 287 057
11	Opptjent egenkapital			
11.1	Risikoutjevningfond	6	0	10 734 674
11.2	Annen opptjent egenkapital	19	152 243 463	128 483 452
	Sum opptjent egenkapital		152 243 463	139 218 126
13	Forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser		2021	2020
13.1	Premiereserve	6	2 175 590 375	2 007 997 837
13.2	Tilleggsavsetninger	6	220 347 647	191 393 242
13.3	Kursreguleringsfond	3	589 189 030	495 856 762
13.4	Premiefond, innskuddsfond og fond for regulering av pensjoner mv.	6	118 507 197	172 986 077
	Sum forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser		3 103 634 249	2 868 233 918
15	Avsetning for forpliktelser			
15.1	Pensjonsforpliktelser o.l.	11	961 441	1 422 204
15.3	Andre avsetninger for forpliktelser	18	3 138 441	3 688 328
	Sum avsetninger for forpliktelser		4 099 882	5 110 532
16	Forpliktelser			
16.3	Andre forpliktelser	18	2 540 323	473 509
	Sum forpliktelser		2 540 323	473 509
17	Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter			
17	Påløpte kostnader og mottatte, ikke opptjente inntekter		2 063 661	2 110 361
	Sum påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter		2 063 661	2 110 361
SUM EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSE			3 425 357 530	3 164 433 502

Haugesund, den 28. mars 2022

Signatur

Johanne H. Øveraas
Styreleder

Signatur

Øyvind Lie
Nestleder

Signatur

Johannes Alne
Styremedlem

Signatur

Gisle Stødle
Styremedlem

Signatur

Anne Britt Rossehaug
Styremedlem

Signatur

Heidi Sunde
Adm. dir.

Kontantstrøm

Kontantstrømoppstilling	2021	2020
Innbetalte premier	116 458 098	106 903 141
Utbetalt gjenforsikring	-49 950	-51 000
Utbetalte pensjoner	-89 709 510	-90 017 469
Netto innbetaling/utbetaling refusjoner	4 025 556	3 998 007
Innbetalinger vedrørende driften	17 183 343	16 484 028
Innbetalinger av renter og utbytte	61 470 405	38 311 485
Utbetalinger vedrørende drift av eiendommene	-4 263 326	-2 896 085
Utbetalinger vedrørende driften for øvrig	-10 215 934	-10 458 015
Netto kontantstrøm av operasjonelle aktiviteter (A)	94 898 682	62 274 092
Realisert gevinst ved salg av investeringer	23 093 934	10 769 407
Realisert tap ved salg av investeringer	-	-
Netto inn-/utbetalinger ved kjøp/salg av investeringer	-150 604 328	-100 466 204
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter (B)	-127 510 394	-89 696 797
Innbetaling av kjernekapital	11 488 895	11 910 384
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter (C)	11 488 895	11 910 384
Netto kontantstrøm i perioden (A+B+C)	-21 122 817	-15 512 321
Likviditetsbeholdning pr. 01.01	40 794 856	56 307 178
Likviditetsbeholdning pr. 31.12	19 672 040	40 794 856
Bundne skattetrekksmidler	2 565 161	2 433 207

Note 0

Regnskapsprinsipper

Regnskapet for 2021 er avlagt i henhold til Lov om årsregnskap (regnskapsloven) og Forskrift av 20.12.2011 om årsregnskap for pensjonsforetak. Standarder for god regnskapsskikk er lagt til grunn.

Vesentlige regnskapsprinsipper

Inndeling av resultatregnskapet

Resultatregnskapet består av teknisk regnskap og ikke-teknisk regnskap. Teknisk regnskap er inntekter og utgifter tilknyttet eiendeler som inngår i kollektivporteføljen og driftskostnader fra forsikringsdriften. Ikke-teknisk regnskap er inntekter og utgifter fra eiendeler i selskapsporteføljen og driftskostnader for pensjonskassen.

Inndeling av balansen

For å skille mellom kundenes og selskapets midler splittes balansen i en portefølje som tilhører kundene - kollektivporteføljen - og en portefølje som er selskapets eiendeler - selskapsporteføljen. HKP forvalter de to porteføljene felles, og fordeler verdiene porteføljene imellom etter en algoritme som består av pensjonskassens egenkapital og forsikringstekniske avsetninger før årsoppgjørdisposisjonene.

Etter forsikringsvirksomhetsloven skal kollektivporteføljen bestå av eiendeler som motsvarer de forsikringsmessige avsetningene til dekning av kontraktsforpliktelser og risikoutjevningfondet. Kollektivporteføljen utgjør 90,66 prosent i 2021-regnskapet mot 91,04 prosent i 2020. Selskapsporteføljens andel utgjør 9,34 prosent i 2021-regnskapet mot 8,96 prosent i 2020.

Verdivurderingsprinsipper

Investerings eiendom

Investerings eiendommene regnskapsføres til virkelig verdi. Virkelig verdi tilsvarer antatt markedsverdi som fastsettes ved årlig takst. Endringer i virkelig verdi resultatføres i den perioden det oppstår.

Finansielle instrumenter

Etter Regnskapsforskriftens § 3-3 skal finansielle instrumenter innregnes og måles i samsvar med IAS 39, med unntak av finansielle instrumenter som ikke omfattes av standardens virkeområde, jfr. IAS 39.2.

IAS 39 klassifiserer finansielle eiendeler i flg. kategorier:

- ⌚ Investeringer som holdes til forfall
- ⌚ Utlån og fordringer
- ⌚ Virkelig verdi med verdiendringer over resultatet
- ⌚ Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg

Investeringer som holdes til forfall

Finansielle eiendeler med faste eller bestembare kontantstrømmer og bestemt innløsningsdato, hvor pensjonskassen har intensjon om og evne til å holde investeringen til forfall, klassifiseres som investeringer hold til forfall. HKP har i 2021 startet med å bygge opp ny hold til forfall portefølje som følge av at rentene har steget.

Fordringer

Finansielle forpliktelser med faste eller bestembare kontantstrømmer, som ikke er notert i et aktivt marked, er klassifisert som fordringer.

Finansielle eiendeler til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet

Finansielle instrumenter som i første rekke holdes med formål å selge, som inngår i en portefølje av investeringer som styres samlet, og der det foreligger et faktisk mønster for kortsiktig realisering, klassifiseres som hold for salg, med verdiendringer over resultatet.

Tilgjengelig for salg

Alle andre finansielle eiendeler er klassifisert som tilgjengelig for salg.

Andre eiendeler

Finansielle eiendeler som ikke faller inn under kategorien *Hold for omsetning* eller *Hold til forfall*, klassifiseres som andre fordringer.

Derivater

HKP benytter seg ikke lenger av valutaterminer og styrer valutasikringen med valutasikring i fondene i stedet.

Forsikringsmessige avsetninger

Premiereserve

Premiereserven utgjør den forsikringstekniske kontantverdien av pensjonsrettigheter opptjent på rapporteringstidspunktet. Beregningen foretas av pensjonskassens ansvarshavende aktuar. Ved beregningene nyttes samme forutsetninger som ligger til grunn for forsikringsavtalene.

HKP har full forsikringsteknisk dekning, det vil si at HKP har full dekning for nåverdien av påløpte pensjonsforpliktelser.

Årets avsetning er i samsvar med aktuarens forsikringstekniske beregning for 2021.

Administrasjonsreserve

Administrasjonsreserven er en lovbestemt avsetning innen kollektiv rente og pensjonsforsikring. Den avsatte administrasjonsreserven inngår i premiereserven og inneholder avsetning til dekning av fremtidige administrasjonskostnader inklusiv oppgjørskostnader. Administrasjonsreserven har i 2021 økt med MNOK 4,88.

Erstatningsavsetninger

Avsetningene til erstatningsreserve skal dekke antatt inntrufne forsikringstilfeller som ved årsslutt ikke er meldt eller oppgjort, herunder karensavsetninger for uførerisiko. Dette reflekterer forsikringsforpliktelser som pensjonskassen har påtatt seg gjennom mottatt premie.

Ny uføreordning innebærer en vesentlig reduksjon i uføreforpliktelsene for offentlig tjenstepensjon og følgende blir det tilsvarende lavere behov for erstatningsavsetning.

I 2021 er det ikke satt av ytterligere til IBNR-avsetning (tidligere erstatningsreserve). Dette er i samsvar med aktuarens beregning.

Tilleggsavsetninger

Tilleggsavsetninger er forsikringsmessig bufferkapital som kan brukes til å dekke avsetningskrav opp til garantert rente. Fondet kan ikke brukes til å dekke negativ avkastning.

Tilleggsavsetninger føres i resultatregnskapet som pliktig avsetning, og i balansen som et fond.

Styret avgjør om det skal foretas avsetninger til tilleggsavsetninger. Styret i HKP har lagt til grunn at det årlig skal tilføres tilleggsavsetninger inntil avsetningen er tilstrekkelig til å dekke minst to års garantert rente. Det er i 2021 avsatt MNOK 28,95 til tilleggsavsetninger.

Premiefond

Premiefondet er akkumulert overskudd fra tidligere år. Forsikringstaker/virksomhetene avgjør selv om og i tilfelle hvordan premiefondet skal benyttes. Fondet tilføres årlig garantert rente.

Risikoutjevningssfond

Hensikten med risikoutjevningssfondet er å utjevne svingninger i risikoresultatet over tid. Risikofondet er ikke fordelt på de enkelte kontrakter. Regnskapsmessig er risikoutjevningssfondet en del av kassens opptjente egenkapital.

Det er anledning til å avsette inntil 50 prosent av et positivt risikoresultat til risikoutjevningssfondet. Ved et negativt risikoresultat, dekkes underskuddet først fra risikoutjevningssfondet deretter fra egenkapital. I 2021 hadde HKP et positivt risikoresultat på MNOK 1,7. Halvparten av dette, MNOK 0,85 avsettes til RUF.

I 2020 ble det frigjort betydelige midler, knyttet til levealdersjustering og oppreservering til ny dødelighetstariff. Dette ble gjort i henhold til tidligere praksis godkjent av Finanstilsynet. Praksis er imidlertid endret nå og det må derfor gjøres enkelte korrigeringer knyttet til 2020-regnskapet. Midler opprinnelig allokert til premiereserve må tilføres premiefond og hentes fra RUF og egenkapital. RUF dekker beløpet så langt det er midler til det, og resterende beløp tas fra egenkapitalen.

Annet

Skatt

Pensjonskasser skattlegges etter samme regelverk som gjensidige livsforsikringsselskaper. Dette medfører 0,15 prosent formuesskatt av ligningsmessig formue.

Med virkning fra 01.01.2018 ble det innført en regel for livsforsikrings- og pensjonsforetakene om at inntekter og tap fra eiendeler i kollektivporteføljen og investeringsvalgporteføljen skal tidfestes i samsvar med regnskapslovgivningen. Fradrag for avsetninger skal bare innrømmes når avsetningene knytter seg til kundemidler. For livsforsikrings- og pensjonsforetak klargjøres dermed skillet mellom kundemidler og foretakets midler.

Skattekostnaden består av betalbar inntektsskatt, betalbar formuesskatt og endring i utsatt skatt. Utsatt skatt/skattefordel er beregnet forskjell mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier på eiendeler og gjeld. Utsatt skattefordel er regnskapsført når det er sannsynlig at pensjonskassen vil ha tilstrekkelige skattemessige overskudd i senere perioder til å nyttiggjøre skattefordelen. Dersom de skattepliktige inntektene for 2021 overstiger fremførbart underskudd fra tidligere år, vil pensjonskassen komme i en skatteposisjon.

Forutsetninger for regnskapsavleggelsen

Årsregnskapet er avlagt under forutsetning om at fortsatt drift er til stede. Styret er ikke kjent med at det er knyttet usikkerhet til regnskapet ut over det som allerede er innarbeidet i regnskapet.

Note 1

Forfalte premier

Det er pensjonskassens styre som vedtar årlig arbeidsgiverpremie. Dette gjøres etter anbefaling fra aktuar. Styret har vedtatt at arbeidsgiverpremien for 2021 skulle være 10,1 prosent. Dette er i samsvar med aktuarens anbefaling. Den ansattes andel er to prosent av lønnsgrunnlaget i henhold til SGS 2020 Pensjonsordninger.

Forfalt brutto premie består av følgende:

Arbeidsgiverpremie	2021	2020
Arbeidsgivertilskudd	90 174 096	86 221 597
Rentegarantipremie	700 000	699 997
Reguleringspremie	110 393 432	24 000 000
Sum Arbeidsgiverpremie	201 267 528	110 921 594

Medlemspremie	2021	2020
Medlemstilskudd	17 856 464	16 988 695
Sum medlemspremie	17 856 464	16 988 695

Sum forfalte premier	219 123 992	127 910 289
Til kollektivporteføljen (resultatpost 1.1)	219 123 992	127 910 289

Reguleringspremien var vesentlig lavere i 2020 enn de foregående årene. Dette skyldes i all hovedsak covid-19 pandemien og innvirkningen den har hatt på lønnsoppgjøret. I 2021 var igjen reguleringspremien opp på et nivå tilsvarende tidligere år.

Note 2

Renteinntekter på finansielle eiendeler

Renteinntekter, utbytte mv.	2021	2020
Renter bankinnskudd	2 500	48 877
Renter rentebærende papirer	25 475 349	19 698 144
Utbytte eiendomsfond/aksjer/andeler	35 818 196	18 564 463
Sum renteinntekter, utbytte mv.	61 296 045	38 311 484

Fordelt på portefølje	2021	2020
Til kollektivporteføljen - resultatpost 2.2	55 936 834	35 080 339
Til selskapsporteføljen - resultatpost 12.2	5 359 212	3 231 146
Sum fordelt på portefølje	61 296 045	38 311 484

Renteinntekter og utbytter er fordelt mellom kollektivportefølje og selskapsportefølje sjablongmessig.

Note 3

Verdiendringer på investeringer

Verdiendringer i perioden	2021	2020
Aksjer og aksjefondsandeler m.m.	142 323 061	111 094 423
Obligasjonsfondsandeler	-38 270 959	41 864 478
Eiendomsfondsandeler	21 701 262	12 014 933
Sum verdiendringer i perioden	125 753 364	164 973 834

Porteføljefordelte verdiendring	2021	2020
Fordelt til kollektivporteføljen - resultatpost 2.4	112 376 234	148 808 150
Fordelt til selskapsporteføljen - resultatpost 12.4	13 377 130	16 165 684
Sum porteføljefordelte verdiendring	125 753 364	164 973 834

Urealiserte verdier	2021	2020
Aksjer og aksjefondsandeler	541 439 517	399 030 574
Obligasjonsfondsandeler	44 133 478	82 784 290
Eiendomsfondsandeler	82 535 056	61 241 759
Sum urealiserte verdier	668 108 050	543 056 623

Porteføljefordelte urealisert gevinst/tap	2021	2020
Fordelt til kollektivporteføljen	605 676 506	494 375 561
Fordelt til selskapsporteføljen	62 431 544	48 681 062
Sum porteføljefordelte urealisert gevinst/tap	668 108 050	543 056 623

IB Kursreguleringsfond er delt mellom porteføljene etter prosentfordelingen, slik den er beskrevet i note 0.

Note 4

Gevinst/tap ved realisasjon av finansielle eiendeler

Realiserte gevinster og tap	2021	2020
Aksjer og aksjefond	23 093 934	10 769 407
Sum realiserte gevinster og tap	23 093 934	10 769 407

Fordelt på portefølje	2021	2020
Til kollektivporteføljen - resultatpost 2.5	21 074 795	9 861 128
Til selskapsporteføljen - resultatpost 12.5	2 019 140	908 279
Sum fordelt på portefølje	23 093 934	10 769 407

Note 5

Utbetalte pensjoner

Forsikringsytelsene omfatter direkte utbetalte pensjoner og refusjonspensjoner i henhold til overføringsavtalen.

Tjenestepensjoner	2021	2020
Alderspensjon	-66 166 957	-59 348 067
Uførepensjon	-15 835 647	-15 064 130
Etterlattepensjon	-7 484 978	-6 969 298
Barnepensjon	-71 124	-117 269
Etterpensjon/pensjon i døds måneden	-684 807	-927 552
Regulering pensjoner tidligere år	-92 159	92 159
Utbetalte refusjoner	-6 988 930	-6 033 963
Mottatte refusjoner, overf. avtalen	11 014 486	10 031 970
Sum tjenestepensjoner	-86 310 116	-78 336 150

Tariffytelser AFP	2021	2020
Utbetalt AFP 62 - 65 + 66 - 67 inkl. aga AFP	-28 521 284	-30 291 696
Sum tariffytelser AFP	-28 521 284	-30 291 696

Refusjoner	2021	2020
Refusjoner AFP inkl. aga AFP	28 093 829	29 848 604
Sum refusjoner	28 093 829	29 848 604

Note 6

Endringer i forsikringstekniske avsetninger

Premiereserve	2021	2020
Premiereserve IB	1 929 609 550	1 997 890 121
Årets avsetning til premiereserven	162 711 202	-68 280 571
Netto premiereserve UB	2 092 320 752	1 929 609 550
Administrasjonsreserve		
Administrasjonsreserve IB	57 888 287	59 936 704
Årets avsetning til administrasjonsreserven	4 881 336	-2 048 417
Administrasjonsreserve UB	62 769 623	57 888 287
Erstatningsavsetning		
Erstatningsavsetning IB	20 500 000	20 500 000
Erstatningsavsetning UB	20 500 000	20 500 000
Premiefond		
Premiefond IB	172 986 077	21 422 991
Pliktig avsetning - garantert rente	2 119 999	268 000
Avkastning utover garantert rente	2 893 799	205 020
Avsetning fra avkastningsresultat	26 631 175	12 294 980
Andel risikoresultat til premiefond	848 897	-
For mye/lite innkrevd – ikke forsikringsbare ytelser	12 693 144	159 800 537
Uttak til reguleringspremie	-102 665 894	-21 005 451
Premiefond UB	118 507 197	172 986 077
Tilleggsavsetninger		
Tilleggsavsetninger IB	191 393 242	177 240 569
Årets tilleggsavsetninger	28 954 405	14 152 673
Tilleggsavsetninger UB	220 347 647	191 393 242

Risikoutjevningssfond	2021	2020
Risikoutjevningssfond IB	10 734 674	15 484 533
Avkastning til RUF	-10 734 674	-4 749 859
Risikoutjevningssfond UB	0	10 734 674

Premiefondet er tilført garantert rente på 2,33 prosent samt pliktig avsetning iht. avkastning ut over garantert rente i 2021. Rente og avkastning beregnes ut fra innestående på premiefondet til enhver tid.

Pensjonsreformen innebærer overgang fra bruttoordning til påslagsordning for alle aktive medlemmer

født etter 1962. Samtidig påvirker nye samordningsregler alle medlemmer født etter 1953 ved at samordningsfradraget (beregnet folketrygd) endres. Slike endringer anses som ikke forsikringsbare, og medførte i dette tilfellet en betydelig frigjøring til premiefond i 2020. Overføring av frigjorte midler ble gjort i henhold til tidligere praksis, godkjent av

Finanstilsynet. Praksis er imidlertid endret nå og det må derfor gjøres enkelte korrigeringer knyttet til 2020-regnskapet. Midler opprinnelig allokert til premiereserve må tilføres premiefond og hentes fra RUF og egenkapital. RUF dekker beløpet så langt det er midler til det, og resterende beløp tas fra egenkapitalen.

Note 7

Skatt

Årets resultat før skatt	2021	2020
Permanente forskjeller	12 361 144	20 926 193
+ Estimatavvik pensjon OCI	664 193	-1 731 326
+ 3 % inntekt av netto gevinst realisasjon og aksjeutbytte innenfor EU/EØS	31 135	34 790
+ regnskapsmessig tap ved realisasjon av aksjer og andre verdipapirer	2 019 140	0
- verdøkning av markedsbaserte finansielle omløpsmidler	-11 068 638	-14 988 348
- regnskapsmessig utbytte på aksjer og andeler innefor EU/EØS	-1 037 819	-1 159 654
- verdiendring eiendom	-568 305	-1 560 268
+ andel regnskapsmessig overskudd i ANS/KS	594 281	754 461
- andel regnskapsmessig overskudd i ANS/KS	-2 308 492	-1 177 336
- regnskapsmessig gevinst ved realisasjon av aksjer og andre verdipapirer	-	-889 087
Sum permanente forskjeller	-11 674 505	-20 716 768

Årets skattegrunnlag før midlertidige forskjeller	2021	2020
Årets skattegrunnlag før midlertidige forskjeller	686 638	209 423

Endringer i midlertidige forskjeller:	2021	2020
Driftsmidler	-1 393 830	-1 935 816
Andre forskjeller	-	-
Regnskapsmessig verdi av pensjonsforpliktelser	203 430	1 763 486
Endring i midlertidige forskjeller	-1 190 400	-172 330

Årets skattegrunnlag	2021	2020
Årets skattegrunnlag	-503 762	37 093

Nominell skattesats	2021	2020
Nominell skattesats	25 %	25 %

Midlertidige forskjeller 31.12.2021 knyttet til:	2021	2020
Driftsmidler	7 509 100	6 115 271
Pensjonsforpliktelser	-961 441	-1 422 204
Andre forskjeller	-1 877 161	-1 877 161
Fremførbart underskudd	-143 256 374	-142 752 612
Risikoutjevningfond	14 861 068	14 861 068
Sum midlertidige forskjeller 31.12.2021	-123 724 808	-125 075 638

Formuesskatt	2021	2020
Sum brutto formue	3 325 550 954	3 053 218 200
Gjeld	-3 332 096 063	-3 094 932 047
Netto skattepliktig formue	-9 545 109	-41 713 847

Fremførbare skattemessige underskudd i Norge har ubegrenset varighet. Utsatt skattefordel er ikke balanseført på grunn av usikkerheten knyttet til om det fremførbare underskuddet vil kunne realiseres.

Note 8

Resultatanalyse

Avkastningsresultat	2021	2020
Finansinntekter fra kollektivporteføljen	207 109 956	223 131 300
Til kursreguleringsfond	-93 332 268	-148 808 150
Garantert avkastning til premiereserve	-49 670 561	-46 855 873
Garantert avkastning til premiefond	-2 119 999	-268 000
Bokført avkastningsresultat	61 987 128	27 199 277
Avkastning til premiefond utover garantert rente	-2 893 799	-205 020
Avkastning risikoutjevningssfond	-507 750	-546 604
Avkastningsresultat for kollektivporteføljen	58 585 579	26 447 653
Administrasjonsresultat	2021	2020
Samlet premie til administrasjon	15 761 661	12 594 043
Faktiske driftskostnader	-11 628 626	-9 643 218
Avsatt til administrasjonsreserve	-3 484 562	-1 048 134
Sum administrasjonsresultat	648 473	1 902 691
Risikoresultat	2021	2020
Beregnet dødsrisikopremie	3 712 000	3 287 139
Faktisk dødsrisikoerstatning	-2 009 000	-2 925 139
Resultat Dødsrisiko	1 703 000	362 000
Faktisk frigjort premiereserve	18 887 000	16 372 697
Beregnet dødelighetsarv	-1 253 000	-15 906 115
Risikoresultat Opplevelse	6 357 000	466 582
Beregnet uførerisikopremie	15 287 000	13 837 712
Faktisk uførerisikoerstatning	- 21 599 000	-14 266 258
Risikoresultat uførehet	-6 312 000	-428 546
Reassuranseresultat	-50 000	-51 000
Risikoresultat	1 748 000	-5 296 463
Sum resultatelementer	60 982 052	29 083 923

Fortjenesteelementer	2021	2020
Vederlag for rentegaranti	699 997	700 000
Fortjenesteelement for risiko	-	-
Disponeringer	2021	2020
Overføringer til tilleggsavsetninger av avkastningsresultatet	28 954 405	14 152 673
Overføring til premiefond fra avkastningsresultatet, oppgjør forhåndsberegnet premie og risikoresultat	-7 393 432	12 500 000
Overføringer til risikoutjevningfond	507 750	-4 749 859
Teknisk regnskap	2021	2020
Avkastningsresultat	58 585 579	26 447 653
Renter til risikoutjevningfond	507 750	546 604
Administrasjonsresultat	648 476	1 902 691
Tilleggsavsetninger	-28 954 405	-14 152 673
Overført til premiefond fra avkastningsresultat	-29 631 175	-12 294 980
Til premiefond, dekket av levealdersjustering 2020	-12 693 144	-
Bruk av risikofond	-	-5 296 463
Overføring fra risikoresultat til RUF	848 897	-
Rentegaranti og premieelementer	699 997	700 000
Sum teknisk regnskap	-9 988 025	-2 147 168
Endring i opptjent egenkapital	2021	2020
Resultat teknisk regnskap	-9 988 025	-2 147 168
Netto gevinst på investeringer i selskapsporteføljen	22 453 405	23 011 368
Kostnader forvaltning selskapsporteføljen	-104 235	61 994
Estimatendringer ytelsesbaserte endringer	664 193	-1 731 328
Skattekostnad	-	-
Nettoeffekt avsetning til RUF	10 734 674	4 749 859
Endring i opptjent egenkapital	23 760 011	23 944 724
Opptjent egenkapital 1.1	128 483 452	104 538 728
Opptjent egenkapital 31.12	152 243 463	128 483 452
Endring i opptjent egenkapital	23 760 011	23 944 724

Pensjonskassens driftsresultat skal etter gjeldende regelverk deles i et renteresultat, et administrasjonsresultat og et risikoresultat. Forsikringsvirksomhetsloven har klare regler for beregning og fordeling evt. belastning av de tre resultatelementene. Styret har også vedtatt strategi for ansvarlig kapital (tidligere bufferfondsstrategi) som er etterfulgt i resultatdisposisjonene.

Administrasjonsresultatet på NOK 648 476 tilføres opptjent egenkapital. Positivt risikoresultatet på NOK 1 697 794 fordeles med halvparten

til RUF og halvparten til premiefond. Ufordelt avkastningsresultat på TNOK 58 586 er fordelt med TNOK 28 954 til tilleggsavsetninger og resterende TNOK 29 631 til premiefondet.

Premiereserve er pliktig avsetning til medlemmenes opptjente pensjonsrettigheter. I 2021 er avsetningen til premiereserve på MNOK 167,6.

Sensitivitetsanalyse:

Det forsikringstekniske beregningsgrunnlaget følger dødelighetsforutsetningene i K2021. Grunnlaget for

fastsettelsen av uføretariffen (KFSU2015) er uføreerfaringene i årene 2011-2013 i pensjonskasser med KLP FS som aktuar. Oppstillingen nedenfor viser effekten på premiereserven dersom man legger til grunn en reduksjon i dødeligheten med 10 prosent eller en økning i uførehyppigheten med 20 prosent sammenlignet med de nevnte tariffene.

Beregningsgrunnlag:

Dødelighet	-10 prosent
Uførehyppighet	+20 prosent

Effekt på premiereserven: MNOK 48 (2,21 prosent)
Effekt på premiereserven: MNOK 8,2 (0,38 prosent)

Note 9

Risikostyring

Styret i HKP har vedtatt en risikostrategi som revideres årlig. Risikostrategien sammenfatter og definerer de overordnede rammer og retningslinjer fra styret som skal bidra til å sikre at samlet risiko i pensjonskassen holdes innenfor styrets risikovilje.

HKP har avtale med Mercer om risikoovervåking av den totale balansen og rapportering av kapitalforvaltningen. Kvartalsvis, og om nødvendig oftere, lages det risikoanalyse og rapport som fremlegges for styret iht. Finanstilsynets krav.

Pensjonskassens risiko måles ved solvenskapitaldekningen, SKD. Kravet skal fange opp risiko i hele virksomheten, og er basert på markedsverdier. Solvensmarginkravet utgjør grovt sett fire prosent av pensjonskassens forsikringskapital.

Finansiell risiko er samlebetegnelse for de tre elementene likviditetsrisiko, markedsrisiko og kredittrisiko.

Kredittrisiko er risikoen for at en utsteder av obligasjonslån eller låntaker ikke klarer å tilbakebetale sine forpliktelser; hovedstol eller renter.

Styret har satt grenser for gjennomsnittlig kredittrating og gjennomsnittlig rentedurasjon for IG porteføljen. Det er og satt grenser for maksimal eksponering i enkeltpapirer og rating for plasseringer i high yield obligasjonsfond. Vår bankforbindelse SR-bank har kredittrating A, se også tabell under.

Likviditetsrisiko er risikoen for at pensjonskassen ikke har tilstrekkelige likvider til å utbetale pensjoner, dekke kortsiktig gjeld og løpende drift uten at det oppstår vesentlige ekstra omkostninger i form av prisfall på

eiendeler som må realiseres eller i form av ugunstige finansieringsvilkår.

HKP har nedfelt likviditetsstrategien i investeringsinstruksen. Likviditeten skal styres slik at HKP til enhver tid kan betale sine forpliktelser innen forfall. HKP skal til enhver tid ha likvider for å møte kjente

kontantstrømmer, samt reserve for uventede utbetalinger. Likviditeten må tilpasses markedssituasjonen, men skal minimum være to måneders forventet utbetaling. Det har ikke vært brudd på likviditetsstrategien i 2021.

Markedsrisiko er risikoen for tap som følge av endringer i markeds-

verdiene på kassens investeringer. Markedsrisikoen avhenger dels av hvordan kassen har investert, dels hvordan de ulike aktivaklassene svinger og samvarierer.

Pensjonskassens risiko for tap viser i tabellen Solvenskapitalkrav nederst i noten.

Kredittrisiko - ratingfordeling av rentepapirer	2021	Dur.	2020	Dur.
AAA	62 825	2,33	11 845	6,05
AA	129 057	2,91	215 727	1,95
A	474 164	3,52	294 401	3,72
BBB	614 300	3,63	689 838	3,73
BB	8 764	3,13	80 058	3,42
B	102 371	3,28	643	1,83
CCC eller lavere	-	-	471	1,84
Ikke ratet	225 810	3,19	215 170	3,66
Obligasjoner med fortrinnsrett, AAA	38 434	3,97	25 649	3,82
Obligasjoner med fortrinnsrett, AA	2 222	3,30	4 289	4,03
Sum kredittrisiko - ratingfordeling av rentepapirer	1 657 947		1 538 091	

Solvenskapitalkrav	2021	2020
A1. Samlet kapitalkrav for markedsrisiko	742 590	602 606
A2. Samlet kapitalkrav for forsikringsrisiko	175 004	79 133
A3. Samlet kapitalkrav for helseforsikringsrisiko	-	-
A4. Samlet kapitalkrav for motpartsrisiko	2 512	2 611
A5. Korrelasjonsmatrise for samlet risiko, ekskl. operasjonell risiko	-114 995	-56 547
A6. Samlet kapitalkrav før operasjonell risiko	805 110	627 803
A7. Kapitalkrav for operasjonell risiko	12 969	12 657
A8. Justering for den tapsabsorberende effekten av utsatt skatt	-122 712	-96 069
A9. Samlet solvenskapitalkrav	695 367	544 391
A10. Ansvarlig kapital	1 272 157	970 268
A11. Overskudd/underskudd (+/-) av ansvarlig kapital	576 789	425 877
A12. Solvenskapitaldekning	183%	181%

Note 10

Forvaltnings- og driftskostnader

Forsikringsrelaterte administrasjonskostnader	2021	2020
Lønnskostnader	6 372 804	6 043 217
Honorar til revisor	350 341	191 250
Andre honorarer til ordinær drift	371 797	329 583
Andre driftskostnader	2 609 050	1 822 143
Honorar til aktuar	836 676	814 390
Sum forsikringsrelaterte administrasjonskostnader	10 540 667	9 200 584

Forvaltningskostnader	2021	2020
Provisjoner	1 192 195	380 641
Sum forvaltningskostnader	1 192 195	380 641

Porteføljefordelte forvaltningskostnader	2021	2020
Til kollektivporteføljen - resultatpost 9.1	1 087 959	442 634
Til selskapsporteføljen - resultatpost 14.1	104 235	-61 994
Sum porteføljefordelte forvaltningskostnader	1 192 195	380 641

Haugesund kommunale pensjonskasse har fem ansatte. Økte kostnader til revisor i 2021, skyldes i hovedsak forberedelser til IORP II og med dette innføring av internrevisor. HKP har valgt PWC som internrevisor og det er gjennomført internrevisjon på ulike områder i 2021. Økning av andre driftskostnader er blant annet knyttet til økte lisenskostnader og høyere utbetalinger fra HKP sitt fond

for HMS og seniorpolitikk. I 2021 delte HKP ut kr 545 000 fra fondet. Verken ansatte eller styremedlemmer har avtale om særskilt vederlag ved opphør eller endring av ansettelsesforhold/verv. Det er ikke inngått avtale om noen form for bonus, overskuddsdeling, opsjoner eller lignende til fordel for daglig leder eller styreleder.

HKP fører forvaltningskostnader etter nettoprinsippet. Sak om brutto- / nettoføring ligger til behandling hos Finansdepartementet. Dersom det blir krav om bruttoføring, endrer vi praksis når avgjørelsen foreligger.

Nøkkelpersonell

Ansatt		Lønn	Styrehonorar	Pensjon	Andre
Heidi Iren Sunde	Adm. Dir.	1 155 100		116 700	
Sum Ansatt		1 155 100		116 700	

Styremedlem		Lønn	Styrehonorar	Pensjon	Andre
Johanne H. Øveraas	Styreleder		103 876		
Øyvind Lie	Nestleder		52 190		
Johannes Alne	Styremedlem		48 011		
Gisle Stødle	Styremedlem		49 909		
Anne Britt Rossehaug	Styremedlem		47 426		
Marianne Eidesvik	1. vara		20 775		
Trygve Gunnarshaug	1. vara		24 388		
Heidi Synnøve Nymann	2. vara		23 396		
Rita Leinan	2. vara		9 374		
Runar Areklett	3. vara		9 374		
Sum styremedlem			388 719		
Ytelser totalt til ledende personer		1 155 100	388 719	116 700	

Note 11

Pensjonsansvar egne ansatte

Pensjonskostnader inkl. aga	2021	2020
Nåverdi av årets opptjening	620 497	554 039
Administrasjonsomkostning	51 380	47 821
Arbeidsgiveravgift - Pensjonskostnad	94 735	81 015
Resultatført planendring inkl. aga	766 612	-
Sum pensjonskostnader inkl. aga	1 533 224	682 875

Netto finanskostnad	2021	2020
Rentekostnad	293 825	289 150
Forventet avkastning	-266 081	-289 332
Forvaltningsomkostning	7 692	9 609
Netto rentekostnad	35 436	9 427
Arbeidsgiveravgift - Netto rentekostnad	4 996	1 269
Netto rentekostnad inkl. aga	40 432	10 696

Estimatavvik pensjoner via OCI	2021	2020
Aktuarielt tap (gevinst)	-582 115	1 517 378
Arbeidsgiveravgift på aktuarielt tap (gevinst)	-82 078	213 950
Aktuarielt tap (gevinst) inkl. aga OCI	-664 193	1 731 328
Samlet pensjonskostnad inkl. alle 3 komponenter	142 851	2 424 899

Pensjonsforpliktelser	2021	2020
Brutto påløpte pensjonsforpliktelse	19 212 996	16 881 542
Pensjonsmidler	18 370 366	15 635 088
Netto forpliktelse før aga	842 630	1 246 454
Arbeidsgiveravgift på pensjonsforpliktelser	118 811	175 750
Brutto påløpt forpliktelse inkl. aga	19 331 807	17 057 292
Netto forpliktelse inkl. aga	961 441	1 422 204
Netto forpliktelse før planendring inkl. aga	961 441	1 422 204

Avstemming	2021	2020
Balanseført netto forpliktelse/(midler) UB i fjor	1 422 204	-341 282
Resultatført pensjonskostnad inkl. evt. planendring	766 612	682 875
Resultatført finanskostnad	40 432	10 696
Ført mot OCI inkl. aga	-664 193	1 731 328
Aga innbetalt premie/tilskudd	-74 592	-78 311
Innbetalt premie/tilskudd inkl. adm	-529 022	-583 103
Sum avstemming	961 441	1 422 203

Medlemsstatus	2021	2020
Antall aktive	5	6
Antall oppsatte	5	3
Antall pensjoner	3	3
Gjennomsnittlig pensjonsgrunnlag, aktive	767 869	527 383
Gjennomsnittlig alder, aktive	45,34	36,14
Gjennomsnittlig tjenestetid, aktive	6,04	3,65
Forventet gjenstående tj.tid, aktive	11,96	9,65

Forutsetninger	2021	2020
Diskonteringsrente	1,90 %	1,70 %
Lønnsvekst	2,75 %	2,25 %
G-regulering	2,50 %	2,00 %
Pensjonsregulering	1,73 %	1,24 %
Forventet avkastning	1,90 %	1,70 %
Arbeidsgiveravgiftssats	14,10 %	14,10 %

Note 12

Investerings eiendom

HKP eier følgende investerings eiendommer:

Nivå 3 Ikke-observerbare	Kostpris	Verdi i fjor	Tilgang avgang	Gevinster/tap og verdiendring	Utgående verdi
Bjergene Omsorgsboliger	26 706 392	34 000 000	-	-	34 000 000
Havnaberg Omsorgsboliger	28 700 525	30 000 000	-	1 000 000	31 000 000
Kirkegata 85	31 269 056	55 000 000	-	2 000 000	57 000 000
Skåregata 101	30 539 868	53 000 000	-	2 000 000	55 000 000
Skåregata 103	14 414 192	23 500 000	-	1 000 000	24 500 000
Udland Omsorgsboliger	31 800 496	40 000 000	-	500 000	40 500 000
Sum investerings eiendom	163 430 529	235 500 000	-	6 500 000	242 000 000
Sum totalt	163 430 529	217 000 000	-	6 500 000	242 000 000

Netto inntekter eiendom	2021	2020
Leieinntekter	15 989 263	15 686 192
Verdiregulering på eiendom	6 500 000	18 500 000
Driftskostnader eiendom	-4 263 326	-2 896 085
Viderefakturerte kostnader	1 194 080	797 836
Sum netto inntekter eiendom	19 420 017	32 087 943

Fordelt på portefølje	2021	2020
Til kollektivporteføljen - resultatpost 2.3	11 790 399	12 441 952
Til selskapsporteføljen - resultatpost 2.4	5 931 695	16 939 732
Til kollektivporteføljen - resultatpost 12.3	1 129 618	1 145 991
Til selskapsporteføljen - resultatpost 12.4	568 305	1 560 268
Sum fordelt på portefølje	19 420 017	32 087 943

HKP sin lokale eiendomsportefølje består av seks eiendommer: tre administrasjonsbygg og tre leilighetsbygg med omsorgsboliger tilknyttet sykehjem. Kontoreiendommene (Skåregata 101, 103 og Kirkegata 85) er kontorbygg i Haugesund sentrum, utleid til Haugesund kommune på leieavtale til 2048 med opsjon på 5 + 5 + 5 år. Leieavtalene på administrasjonsbyggene ble reforhandlet i 2018 og oppdatert til markedsstandard. I henhold til leieavtalene er leietaker ansvarlig for forvaltning, drift og vedlikehold av eiendommene.

Udland Omsorgsboliger ligger i nordre bydel, og Bjørgene Omsorgsboliger i søndre bydel i Haugesund. Havnaberg Omsorgsboliger ligger nord i sentrum og er anskaffet i juni 2014. Udland og Bjørgene er utleid til Haugesund kommune på leieavtale som løper til 2031 med opsjon på fem års forlengelser.

Havnaberg er utleid til Haugesund kommune på leieavtale som løper til 2034 med opsjon på fem års forlengelser. I henhold til leieavtalene er leietaker ansvarlig for forvaltning, drift og vedlikehold av eiendommene.

Pensjonsforetak skal anvende virkelig verdi modellen i IAS 40 på alle sine investeringseiendommer. Dette er i samsvar med årsregnskapsforskriften for pensjonsforetak § 3-4 nr. 1. Modellen innebærer måling til virkelig verdi med resultatføring av verdiendringer.

Prinsippene i Finanstilsynets rapport Verdssettelse av investeringseiendommer er lagt til grunn for takseringen. Taksten er foretatt av Meglerhuset Rele AS i Haugesund. Verdssettelsen er basert på diskontering av fremtidige kontantstrømmer fra leieavtalene. Samlet netto yield på porteføljen er 5,7 prosent. I sin vurdering legger

Meglerhuset Rele AS til grunn at også 2021 har vært et spesielt år i næringsmarkedet.

De vurderer det slik at HKP sine eiendommer med Haugesund kommune som leietaker, er enda mer aktuelt i markedet og betalingsvilligheten er stor. Markedet er villig til å betale for en trygg leietaker som ikke er konjunkturutsatt.

Haugesund kommune ansees som «nærstående part» i regnskapslovens forstand. I alle leieavtalene med Haugesund kommune er det avtalt årlig 100 prosent KPI-justering.

HKP har kontorlokaler i eiendommen Skåregata 103, som HKP eier. HKP disponerer ca. seks prosent av leiearealet. Eiendommen regnskapsføres i sin helhet som investeringseiendom.

Note 13

Hold-til-forfall obligasjoner

Obligasjoner fordelt på sektor.

Sektor	Pålydende	Kostpris	Virkelig verdi	Amort. kost	Andel	Hvorav påløpt rente
Andre sektorer	25 000 000	25 000 000	25 071 251	25 192 145	100%	0
Sum totalt		25 000 000	25 071 251	25 192 145	100 %	0

Gjennomsnittlig rentedurasjon i porteføljen:	0,04	Til selskapsporteføljen	2 354 087	Balansepost 2.3.1
Gjennomsnittlig kreditturasjon i porteføljen:	0,04	Til kollektivporteføljen	22 838 058	Balansepost 6.3.1

Bokført avkastning på hold til forfall og obligasjoner var 4,7 prosent og ved justert avkastning: 1,4 prosent.

HJEM

ÅRSBERETNING

RESULTATREGNSKAP

BALANSE

REVISJONSBERETNING

AKTUARBERETNING

75

Note 14

Markedsbaserte aksjer og andeler

Ved utgangen av regnskapsåret var HKPs aksjeportefølje MNOK 1 111,5 tilsvarende 32,4 prosent av forvaltningskapitalen. Aksjeporteføljen består utelukkende av aksjefond.

Investeringsinstruksens normalportefølje har 30 prosent som ramme for aksjeporteføljen, +fem prosent /-ti prosent.

Norske aksjer har en normalportefølje på fem prosent, +tre prosent / -to prosent. Den globale aksjeporteføljen har en normalportefølje på 27 prosent, der nedre grense er 20 prosent og øvre grense 34 prosent.

Den norske aksjeporteføljen består av to aksjefond; Danske Invest II og Alfred Berg Gambak.

Den utenlandske aksjeporteføljen er delt i tre delporteføljer. Den indekxnære porteføljen er investert i et indekxnært KLP-fond, emerging marketsporteføljen i Holberg Rurik, og den brede globale porteføljen er investert i Ardevora, Quoniam, Baillie Gifford og Skagen Global A.

Normalporteføljen for eiendom er 18 prosent. Pr. utgangen av 2021 var eiendomsandelen 17,5 prosent. Øvre grense i investeringsinstruksen er 21 prosent og nedre grense er 15 prosent. Det er investert i tre eiendomsfond og en egen lokal eiendomsportefølje for å spre eiendomsinvesteringene geografisk og bransjemessig.

De finansielle instrumentene er klassifisert i tre ulike nivåer/ klasser:

Nivå 1: Noterte priser i aktive markeder.

Nivå 2: Ikke børsnoterte, observerbare priser enten direkte gjennom en markeds plass, eller indirekte gjennom innhentede priser.

Nivå 3: Priser som ikke bygger på observerbare markedsdata.

Sammendrag og porteføljefordeling	Kollektivportefølje	Selskapsportefølje
Nivå 2 - Observerbare	1 007 696 225	103 870 681
Nivå 3 - Ikke-observerbare	325 475 565	33 549 167
Sum markedsbaserte aksjer og andeler	1 333 171 790	137 419 847
	Balansepost 6.4.1	Balansepost 2.4.1

Nivå 2 - Observerbare

Globale aksjefond

Beskrivelse	Antall	Ansk.kost	Virkelig verdi	Ureal. gev./Tap
Ardevora Global	111 326 347	112 630 194	160 488 062	47 857 868
BG Worldwide Global Alpha Choice B NOK Acc Hedged	420 472	80 000 000	184 323 862	104 323 862
BG Worldwide Global Alpha Choice D NOK Acc Hedged	362 023	44 957 577	96 269 753	51 312 176
Holberg Rurik A	206 533	32 914 044	40 897 487	7 983 443
KLP Aksjglobal Indeks II	56 133	85 002 194	211 197 172	126 194 978
Quoniam Global Equity MinRisk	82 435	93 188 476	125 921 606	32 733 129
Skagen Global A	24 033	32 789 836	76 033 553	43 243 717
Sum globale aksjefond		481 482 321	895 131 496	413 649 174

Norske aksjefond

Beskrivelse	Antall	Ansk.kost	Virkelig verdi	Ureal. gev./Tap
Alfred Berg Gambak C	2 183	47 565 590	112 752 053	65 186 464
Danske Invest Norske Aksjer Institusjon II	24 745	41 299 439	103 683 357	62 383 918
Sum norske aksjefond		88 865 029	216 435 410	127 570 382

Nivå 3 - Ikke-observerbare

Eiendomsfond

Beskrivelse	Antall	Ansk.kost	Virkelig verdi	Ureal. gev./Tap
DEAS Eiendomsfond Norge I AS	1 478 658	892 582	1 112 542	219 960
DEAS Eiendomsfond Norge I IS	146	86 432 210	110 146 809	23 714 599
DNB Scan. Prop 4 KS	926 620	92 704 800	124 745 780	32 040 980
Storebrand Eiendomsfond Norge KS	88 293 691	97 024 767	123 019 600	25 994 833
Sum eiendomsfond		277 054 359	359 024 731	81 970 372
Sum totalt		847 401 709	1 470 591 637	623 189 928

Andel markedsverdi av aksjer og andeler som er børsnotert:

75,59%

Note 15

Markedsbaserte obligasjoner og rentefond

Sammendrag

Beskrivelse	Kollektiv- portefølje	Selskaps- portefølje	Totalt
Nivå 2 - observerbare - rentefond	1 504 390 995	155 068 673	1 659 459 669
Nivå 2 - observerbare - rentefond	1 504 390 995	155 068 673	1 659 459 669
	Balansepost 6.4.2	Balansepost 2.4.2	

Nivå 2 - Observerbare

Rentefond

Sektor / Fond	Pålydende /antall	Ansk.kost	Virkelig verdi	Andel	Ureal. tap/gev.
Alfred Berg Nordic High Yield C	210 956	20 559 508	24 192 264	1,5 %	3 632 756
Alfred Berg Nordic Investment Grade Inst	1 925 617	196 313 426	196 569 720	11,8 %	256 294
Alfred Berg Nordic Investment Grade Long Dur	1 119 366	108 315 999	105 279 509	6,3 %	-3 036 490
Alfred Berg Nordic Investment Grade Mid Dur	151 874	15 734 991	15 045 102	0,9 %	-689 889
BlueBay Global High Yield ESC Bond Fund - I	60 697	65 000 000	74 243 193	4,5 %	9 243 193
DNB Kredittobligasjon D	166 021	175 895 982	174 120 136	10,5 %	-1 775 846
DNB Nordic Investment Grade D	159 742	162 716 779	157 919 228	9,5 %	-4 797 551
DNB Obligasjon E	53 933	548 118 010	548 032 316	33,0 %	-85 694
Holberg Kreditt A	239 599	25 346 149	26 342 739	1,6 %	996 590
Mercer Short Duration Global Bund Fund 1 - Robeco	156 247	163 811 294	189 812 078	11,4 %	26 000 784
Mercer Short Duration Global Bund Fund 2 - Pimco	128 740	133 186 718	147 903 384	8,9 %	14 716 666
Sum nivå 2 - observerbare rentefond	4 372 793	1 614 998 856	1 659 459 669	100 %	44 460 812
Sum totalt		1 614 998 856	1 659 459 669	100 %	44 460 812

Note 16

Fordringer

	2021	2020
Andre fordringer ellers	6 186 603	7 259 457
Periodiseringer	248 206	239 895
Fordringer på pensjonister	-	92 159
Sum fordringer	6 434 809	7 591 511

Andre fordringer ellers består av faktura der oppgjør ikke er mottatt per 31.12.

Fordringer henføres til balansens poster 2.4.3 og 6.4.3, sammen med tall fra note 17 bankinnskudd.

Dette er i henhold til oppstillingsplan etter forskrift om årsregnskap for pensjonsforetak.

Note 17

Bankinnskudd

Bankinnskudd forvaltning	2021	2020
Mellomregning DnB	4 264	4 233
Mellomregning Danske Bank	-	10 135
Andre kortsiktige fordringer	198 372	33 295
Sum bankinnskudd forvaltning	202 635	47 663

Bankinnskudd drift	2021	2020
Sparebank1 SR-bank	17 102 615	38 300 635
Danske Bank	-	48 667
Sparebank1 SR-Bank skattetrekk	2 565 161	2 433 207
Sum bankinnskudd drift	19 667 776	40 782 508

Fordelt på portefølje	2021	2020
Til kollektivporteføljen - driftskonti - balansepost 6.4.5	17 829 915	37 126 654
Til kollektivporteføljen - forvaltning - balansepost 6.4.3	183 700	43 390
Til selskapsporteføljen - driftskonti - balansepost 4.2	1 837 861	3 655 854
Til selskapsporteføljen - forvaltning - balansepost 4.2	18 935	4 273
Sum fordelt på portefølje	19 870 411	40 830 171

På bankinnskudd er det beregnet et snitt gjennom året på rundt MNOK 20.

Sparebank1 SR-Bank er hovedbankforbindelsen til pensjonskassen.

Note 18

Avsetning for forpliktelser

Skatter, avgifter og avsetninger ellers	2021	2020
Skattetrekk	2 562 738	2 430 784
Merverdiavgift	-712 081	-88 513
Arbeidsgiveravgift	713 002	770 465
Finansskatt	50 822	49 130
Arbeidsgiveravgift - feriepenger	74 552	74 862
Feriepenger	449 407	451 601
Sum skatter, avgifter og avsetninger ellers	3 138 441	3 688 328

Andre forpliktelser	2021	2020
Leverandørgjeld	2 540 323	473 509
Sum andre forpliktelser	2 540 323	473 509

Leverandørgjelden var en del høyere i 2021 enn i 2020. Dette skyldes i hovedsak fakturaer knyttet til kostnader på vår lokale eiendomsportefølje. Ingen av fakturaene var forfalt per 31.12.2021. Samtlige fakturaer ble betalt innen forfall i 2022.

Note 19

Egenkapital og kapitaldekning

Innskutt egenkapital	31.12.2021	31.12.2020
Innskutt egenkapital per 01.01.	149 287 057	137 376 673
Innskudd/uttak av annen innskutt kapital	11 488 895	11 910 384
Innskutt egenkapital (balansepost 10) per 31.12.	160 775 952	149 287 057

Risikoutjevningssfond	31.12.2021	31.12.2020
Risikoutjevningssfond per 01.01.	10 734 674	15 484 533
Endring i risikoutjevningssfond	-10 734 674	- 4 749 859
Risikoutjevningssfond (balansepost 11.1) per 31.12.	-	10 734 674

Opptjent egenkapital	31.12.2021	31.12.2020
Opptjent egenkapital per 01.01.	128 483 452	104 538 728
Totalresultat til/fra opptjent egenkapital	23 760 011	23 944 724
Opptjent egenkapital (balansepost 11.2 og 11.3) per 31.12.	152 243 463	128 483 452

Spesifikasjon av totalresultat til/fra opptjent egenkapital	31.12.2021	31.12.2020
18. Resultat før andre resultatkomponenter	12 361 144	20 926 193
19.1.2. Estimaterendringer knyttet til ytelsesbaserte pensjonsordninger	664 193	-1 731 328
Overført til (-)/fra (+) risikoutjevningssfondet	12 091 321	5 296 463
Avkastningsresultat til risikoutjevningssfondet	-1 356 647	-546 604

Oversikt over innskutt egenkapital per sponsor

Sponsor	Innskutt EK
Haugesund kommune	151 398 474
Haugesund Kino og Konserthus KF	2 879 090
Haugesund kirkelige fellesråd	2 028 371
Karmsund Havnevesen IKS	1 880 643
Haugaland Vekst IKS	824 017
Næringsmiddeltilsynet	558 632
Haugesund kommunale pensjonskasse	408 246
Haugesund Parkering Drift AS	378 391
Uni-K AS	373 455
Stiftelsen Haugesjøen	46 633
Sum totalt	160 775 952

Note 20

Solvensmargin

Solvensmarginkapitalen for 2021 fordeler seg slik:

Solvensmarginkapital	2021	2020
Sum innskudd egenkapital (eksl. risikoutjevningssfond)	160,8	149,3
Sum opptjent egenkapital (eksl. risikoutjevningssfond)	73,3	92,0
50 prosent av tilleggsavsetninger	110,2	95,7
50 prosent av risikoutjevningssfond	-	5,4
Sum solvensmarginkapital	344,3	342,4

Solvensmargin

Solvensmarginkrav	96	91
Solvensmarginkapital	344	342
Samlet solvensmarginkapital i % av solvensmarginkrav	358 %	376 %

Note 21

Kapitalavkastning

Kapitalavkastning	2021	2020	2019	2018	2017
Kollektivportefølje - bokført avkastning	4,73 %	3,53 %	3,62 %	4,57 %	4,50 %
Kollektivportefølje - verdijustert avkastning	7,16 %	8,43 %	10,33 %	0,40 %	8,40 %
Selskapsportefølje - avkastning	7,68 %	8,43 %	9,79 %	0,04 %	8,40 %

Avkastning per portefølje	2021	2020	2019	2018	2017
Norske obligasjoner som holdes til forfall	0,76 %	1,50 %	1,40 %	1,10 %	1,80 %
Norske omløpsobligasjoner	0,04 %	5,10 %	3,30 %	1,10 %	2,90 %
Utenlandske omløpsobligasjoner	0,21 %	3,40 %	4,20 %	0,20 %	2,30 %
Norske aksjer	28,28 %	13,00 %	19,60 %	-2,10 %	15,00 %
Utenlandske aksjer	15,19 %	13,50 %	26,80 %	-9,90 %	21,40 %
Eiendom	9,52 %	10,70 %	6,10 %	12,80 %	8,50 %
High yield obligasjoner	6,56 %	4,90 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %

Note 22

Bestandttall

Pensjonsordningen i kommunal sektor er tariffestet. Innholdet i den offentlige tjenstepensjonsordningen er hjemlet i SGS 2020 Pensjonsordninger i KS tariffområde. Fra 01.01.2020 er det innført nye regler for opptjening og uttak av alderspensjon for arbeidstakere født i 1963 eller senere.

Den offentlige tjenstepensjonsordningen er derfor todelt:

For årskull født før 1963 er tjenstepensjonsordningen en brutto ytelsesordning med fast ytelsesplan som garanterer 66 prosent av pensjonsgrunnlaget (før levealdersjustering) ved 30 års opptjeningstid. Garantien gjelder samlet pensjon fra folketrygden (NAV) og tjenstepensjonsordningen. Det gis full eller delvis garanti for 66 prosent ytelse også etter levealdersjustering.

For årskull født i 1963 eller senere er tjenstepensjonsordningen en påslagsordning, som gis som et tillegg til folketrygden (NAV). Opptjening til påslagspensjon startet 01.01.2020 med en grunnsats på 5,7 prosent av pensjongivende inntekt, og med en tilleggsats på 18,1 prosent for inntekt mellom 7,1 G og 12 G. I tillegg gis 3 prosent opptjening til betinget tjenstepensjon, som utbetales til de som ikke kvalifiserer til AFP.

Opptjente rettigheter frem til 31.12.2019 gir rett til oppsatt alderspensjon fra bruttoordningen.

Den offentlige tjenstepensjonsordningen omfatter følgende ytelser:

- ⌚ Alderspensjon ved oppnådd aldersgrense/særaldersgrense/ved fylte 67 år (for årskull født før 1963).
- ⌚ Påslagspensjon, betinget tjenstepensjon og oppsatt alderspensjon fra bruttoordningen fra fylte 62 år (for årskull født i 1963 eller senere)
- ⌚ Uførepensjon dersom medlemmet ikke kan fortsette i sin vanlige stilling på grunn av sykdom eller skade, og som dermed mister eller får redusert sin arbeidsinntekt
- ⌚ Ektefellepensjon for gjenlevende ektefelle/registrert partner etter medlem
- ⌚ Barnepensjon for gjenlevende barn under 20 år etter medlem
- ⌚ I tillegg til tjenstepensjon gir særavtalen rett til AFP dersom vilkårene er oppfylt

HKP er en pensjonsordning for ansatte i Haugesund kommune og virksomheter med nær tilknytning til

Haugesund kommune. Sykepleiere i helsefaglige stillinger har lovpålagt pensjonsordning i Kommunal Landspensjonskasse (KLP), og undervisningspersonale i Statens Pensjonskasse (SPK).

Følgende enheter har pensjonsordning i HKP pr. 31.12.2021:

- ⌚ Haugesund kommune
- ⌚ Haugesund kirkelige fellesråd
- ⌚ Haugesund kommunale pensjonskasse
- ⌚ Haugesund Kino & Konserthus KF
- ⌚ Haugaland Vekst IKS
- ⌚ Haugesund Parkering Drift AS
- ⌚ Karmsund Havn IKS
- ⌚ UNI-K AS
- ⌚ Stiftelsen Haugesjøen

Medlemsinnskuddet er to prosent av pensjongivende inntekt. Innbetalt premie er spesifisert i note 1.

Medlemmer	2021	2020
Aktive	2 475	2 492
Delvis aktive	71	71
Fratrådte med rett	1 698	1 172
Fratrådte uten rett	5 087	5 136
Sum medlemmer	9 331	8 871

Pensjonister	2021	2020
AFP-pensjonister	138	147
Alderspensjonister	1 162	1 081
Barnepensjonister	14	11
Ektefellepensjonister	146	144
Uførepensjonister	490	477
Sum pensjonister	1 950	1 860

Deloitte AS
Sundgaten 119
Postboks 528
NO-5501 Haugesund
Norway

Tel: +47 52 70 25 40
www.deloitte.no

Til styret i Haugesund kommunale pensjonskasse

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Konklusjon

Vi har revidert Haugesund kommunale pensjonskasses årsregnskap som består av balanse per 31. desember 2021, resultatregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening

- oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, og
- gir årsregnskapet et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2021, og av dets resultater for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av selskapet slik det kreves i lov, forskrift og International Code of Ethics for Professional Accountants utstedt av the International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlige for informasjonen i årsberetningen. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker ikke informasjonen i årsberetningen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese årsberetningen. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom årsberetningen og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i årsberetningen ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom årsberetningen fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- er konsistent med årsregnskapet og
- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik internkontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited ("DTTL"), its global network of member firms, and their related entities (collectively, the "Deloitte organization"). DTTL (also referred to as "Deloitte Global") and each of its member firms and related entities are legally separate and independent entities, which cannot obligate or bind each other in respect of third parties. DTTL and each DTTL member firm and related entity is liable only for its own acts and omissions, and not those of each other. DTTL does not provide services to clients. Please see www.deloitte.no to learn more.

© Deloitte AS

Registrert i Foretaksregisteret Medlemmer av Den norske Revisorforening
Organisasjonsnummer: 980 211 282

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avviklet.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og vurderer vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av internkontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av årsregnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifiserer vår konklusjon. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet ikke fortsetter driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Haugesund, 28. mars 2022
Deloitte AS

Knut Terje Fagerland
statsautorisert revisor

KLP Forsikringsservice AS

Haugesund kommunale pensjonskasse
Att: Heidi Sunde
Heidi.Sunde@haugesund.kommune.no

Bergen 11. mars 2022

Aktuarerklæring

Haugesund kommunale pensjonskasse - 2021

Under henvisning til det fremlagte regnskapet for 2021 bekreftes det at de forsikringstekniske avsetninger er foretatt i samsvar med gjeldende beregningsgrunnlag som spesifisert i forsikringsvirksomhetsloven § 3-9 Premiereserve knyttet til kontraktfastsatte forpliktelser.

For dødelighet og sivilstandselementer er benyttet det forsikringstekniske beregningsgrunnlaget K2021_KLP. Denne tariffen tar utgangspunkt i K2013 fastsatt av Finanstilsynet, men med en sterkere levealdersforbedring for menn.

For uførhet er det benyttet et eget grunnlag, KFSU2015, basert på uføreerfaringene i årene 2011-2013 i pensjonskasser med KLP Forsikringsservice som aktuar.

Pristariffene er meldt Finanstilsynet som angitt i forsikringsvirksomhetsloven § 3-7 Meldeplikt og tilsyn med pristariffer.

Med vennlig hilsen
For KLP Forsikringsservice AS

Arnfinn Osmundsvaag
Ansvarshavende aktuar KLP FS

KLP Forsikringsservice AS
Et selskap i KLP-konsernet AS
Org.nr: 967 696 676
Foretaksregisteret

KLP Forsikringsservice AS
Dronning Eufemias gate 10
Pb. 400 Sentrum,
0103 Oslo

Kontaktinformasjon
arnfinn.osmundsvaag@klp.no
linda.elisabeth.johansen@klp.no
erik.falk@klp.no

Trygghet
for deg og
din familie

Haugesund kommunale pensjonskasse

Skåregata 103, 5528 Haugesund

Telefon: 52 74 30 00

E-post: pensjonskassen@h-k-p.no

www.h-k-p.no

Bildene i årsmeldingen er fotografert av Pål Moltubakk Lilleaas Ørstavik og er fra Haugesund / Haugalandet.

hkp
HAUGESUND KOMMUNALE
PENSJONSKASSE